

Szanowny Panie Dyrektorze.

W imieniu Burmistrza Siechnic przesyłam uwagi i wnioski do Projektu Planu Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Oława na okres od 1 stycznia 2024 r. do 31 grudnia 2033 r.

- 1) W związku z obserwowanymi zmianami klimatu, których skutkiem są między innymi susze hydrologiczne i glebowe oddziałujące na warunki siedliskowe lasu, wnosimy o wprowadzenie do Projektu Planu Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Oława na okres od 1 stycznia 2024 r. do 31 grudnia 2033 r. metodyki sporządzania planu gospodarowania zasobami wodnymi w lasach, co da podstawę do działań poprawiających warunki wodne lasu. Program powinien uwzględniać inwentaryzację istniejących urządzeń melioracji leśnych z oceną ich stanu technicznego i możliwością remontu oraz modernizacji. Plan gospodarowania zasobami wodnymi powinien wskazywać źródła zaopatrzenia systemu melioracyjnego w wodę oraz sposoby jej dystrybucji na obszarze lasu. W zakresie odtworzenia systemu melioracji szczegółowych na terenach leśnych oraz urządzeń wodnych, które funkcjonalnie są ze sobą powiązane, a przebiegają na styku gruntów Nadleśnictwa Oława i gminy Siechnice, konieczna jest współpraca w zakresie wspólnej gospodarki wodnej i utrzymania infrastruktury technicznej.
- 2) W związku z trwającymi pracami projektowymi dotyczącymi rozbudowy i modernizacji linii kolei konwencjonalnej PKP PLK nr E-C 30 (277) oraz w związku z pracami projektowymi dotyczącymi linii nr 86 Kolei Dużych Prędkości do Centralnego Portu Komunikacyjnego przechodzącymi przez teren Nadleśnictwa Oława, w szczególności przez tereny Leśnictwa Kotowice, wnosimy o wprowadzenie do Planu Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Oława, rozwiązań planistycznych, które zapobiegać będą lub istotnie ograniczać obszary wylesień oraz ingerencje w obszary chronione.
- 3) Na obszarze kompleksu leśnego w rejonie Kotowic najczęściej stosowane są rębnie polegające na wycinaniu gniazd, które są następnie odnawiane. Obserwujemy, że takie gniazda mają powierzchnie od około 30 do 50 arów. Często usytuowane są blisko szlaków turystycznych zakłócając piękno krajobrazu leśnego. Gniazda tworzą duże powierzchnie otwarte, które mają, w naszej ocenie, niekorzystny wpływ na środowisko, w tym na stosunki wodne panujące w lesie. W związku z powyższym wnosimy o zmianę charakteru cięć w lasach kotowickich na cięcia przerębnowe, nie tworząc powierzchni otwartych w postaci gniazd. Proponujemy zmodyfikować rębnie, dostosowując je do lokalnych warunków. Są to bowiem lasy o wyjątkowych walorach nie tylko środowiskowych ale i krajobrazowych, a poprzez rębnie otwarte tracą swój wyjątkowy charakter.
- 4) W związku z wyjątkowym charakterem kompleksu leśnego Leśnictwa Kotowice, jako lasu cennego przyrodniczo, który ponadto objęty został w istotnej części funkcją lasów o wzmocnionej funkcji społecznej, wnosimy o wprowadzenie w Planie Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Oława istotnego ograniczenia intensywności użytkowania rębnego na obszarze Leśnictwa Kotowice i planowania cięć jedynie pielęgnacyjnych.
- 5) Przez kompleks „lasów kotowickich” prowadzą ścieżki turystyczne, w tym dydaktyczne, rowerowe i konne. Zasadnym jest, aby obszary leśne przylegające bezpośrednio do tych szlaków uzyskały status lasów o zwiększonej funkcji społecznej. Wynika to z faktu, że ruch turystyczny, który odbywa się wyznaczonymi szlakami i ścieżkami powiązany jest z korzystaniem przez uczestników nie tylko z samego ciągu komunikacyjnego ale i lasu do niego przyległego. Obszary w pierwszej linii od wyznaczonych ścieżek powinny posiadać charakter intensywnego oddziaływania społecznego. Obszary w dalszej odległości od ścieżek, charakter oddziaływania zrównoważonego.
- 6) Obszary leśne zlokalizowane wzdłuż lewego brzegu Odry to również tereny intensywnie eksplorowane. W tym przypadku również zasadne jest nadanie lasom w tych obszarach zwiększonej funkcji społecznej, przynajmniej oddziaływania zrównoważonego. Taką funkcję proszę rozważyć dla obszarów nr 261, 262, 263, 264, 265, 266.
- 7) Na terenie leśnictwa Kotowice znajdują się starorzecza Odry, między innymi Jezioro Panieńskie i Jezioro Dziewicze, dla których wyznaczone zostały obszary lasu o znaczeniu społecznym ze strefą oddziaływania intensywnego. Uważamy, że podobne strefy wyznaczone powinny być dla pozostałych akwenów i ich otoczenia z tytułu intensywnego ruchu turystycznego w ich obrębie, np. Jezioro Rzeźniki (obszary 272, 273).
- 8) Wnosimy o zwrócenie szczególnej uwagi na planowanie gospodarki leśnej w obszarach ustanowionych użytków ekologicznych „Jezioro Dziewicze” i „Jezioro Panieńskie” (w okolicach jezior: Jeziora Dziewiczego/Jungfernsee i Starej Odry/Alte Oder/Jezioro Panieńskie) zwłaszcza w świetle szeroko zapowiadanego 20-25 lat temu, a niestety nie powołanego do życia, Parku

Krajobrazowego z rezerwatem przyrody - co byłoby działaniem ze wszech miar potrzebnym i korzystnym dla mieszkańców gminy Siechnice oraz innych użytkowników lasu.

- 9) W obecnej gospodarce leśnej na naszych terenach dominują przemysłowe monokulturowe uprawy. Niestety, bardzo szkoda, że do Grądów Odrzańskich nie jest stosowana, od bardzo dawna znana i stosowana na świecie gospodarka różnorodnego lasu mieszanego z optymalnym właściwym doбором gatunków do lokalnych uwarunkowań biologicznych i stanowisk. Lasy Doliny Odry nie są ze swej istoty oraz uwarunkowań środowiskowych zwykłymi lasami produkcyjnymi i wymagają szczególnego, specjalnego podejścia, gospodarowania oraz troski. Wnosimy o uwzględnienie tego postulatu w Projekcie Planu Urządzania Lasu dla Nadleśnictwa Oława.
- 10) W Projekcie Planu Urządzania Lasu dla Nadleśnictwa Oława zostały zaplanowane wycinki (rębnie IVd), które spowodować mogą wycięcie dużej części tego, co wyłączone zostało z planu wycinek poleceniem Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 8 stycznia 2024 w piśmie skierowanym do Generalnego Dyrektora Lasów Państwowych. W związku z powyższym proszę o zajęcie stanowiska, czy planowane wycinki (rębnie IVd) zostaną ostatecznie zaprzestane.

Z poważaniem

Jacek Gierczak
Dyrektor Wydziału

Urząd Miejski w Siechnicach
Wydział Środowiska, Zieleni
i Gospodarki Wodnej
www.umsiechnice.pl
50-011 Siechnice, Polska
ul. Jana Pawła II 12
tel. + 48 71 786 09 65
faks + 48 74 311 46 70

Realizując obowiązki informacyjne wynikające z Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) o 2016/679 (RODO) informujemy, że w serwisie internetowym Gminy Siechnice w zakładce „RODO” umieściliśmy informacje dot. sposobu przetwarzania i ochrony danych osobowych w UM w Siechnicach. W przypadku wątpliwości dotyczących przetwarzania danych osobowych prosimy o kontakt z Inspektorem Ochrony Danych pod adresem: iod@umsiechnice.pl lub pod telefonem: [+48 731 303 621](tel:+48731303621).

Wrocław, 17.04.2024 r.

Zn. spr.: ZL.6004.10.2024

Urząd Miejski w Siechnicach
50-011 Siechnice
ul. Jana Pawła II 12

Dotyczy: uwag, wniosków i opinii do projektu Planu urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Oława na lata 2024-2033.

W odpowiedzi na przesłane uwagi, wnioski i opinie do projektu Planu urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Oława na lata 2024-2033 dziękuję za aktywny udział w społecznych konsultacjach tego dokumentu.

Odnosząc się zaś do zgłoszonych wniosków i uwag uprzejmie informuję jak niżej.

Ad 1) Gospodarowanie zasobami wodnymi w lasach jest zagadnieniem niezwykle istotnym, zwłaszcza w kontekście obserwowanych zmian klimatu. Zagadnienie to w pewnym zakresie zostało uwzględnione w planie urządzenia lasu (niektóre elementy zostały zinwentaryzowane) jednak jego zasadnicza część wykracza poza możliwości samego planu urządzenia lasu, którego zakres jest określony instrukcyjnie.

Niezależnie od planu urządzenia lasu Nadleśnictwo Oława realizuje projekt mający na celu poprawę stanu gospodarki wodnej na obszarach leśnych tj. „Kompleksowy projekt adaptacji lasów i leśnictwa do zmian klimatu - mała retencja oraz przeciwdziałanie erozji wodnej na terenach nizinnych”, realizowany w 2016-2022 i współfinansowany z funduszy UE.

Nadleśnictwo Oława świadome jak ogromny wpływ na zahamowanie procesu gładwienia siedlisk hydrogenicznych ma właściwe uwilgotnienie oraz okresowe zalewanie zaplanowało w planie finansowym na rok 2024 opracowanie dokumentacji (inwentaryzacji) urządzeń hydrotechnicznych znajdujących się w

leśnictwie Kotowice. Powyższe opracowanie będzie wykorzystywane w trakcie prac inwestycyjnych zmierzających do poprawy uwilgotnienia siedlisk łęgowych. Ponadto w roku 2021 zakończone zostały roboty budowlane polegające m.in. na odtworzeniu systemu nawadniania Jeziora Dziewiczego.

Ad 2) Odnosząc się do możliwości wprowadzenia do Planu urządzania lasu dla Nadleśnictwa Oława, rozwiązań planistycznych, które zapobiegać będą lub istotnie ograniczać obszary wylesień oraz ingerencje w obszary chronione, w związku z trwającymi pracami projektowymi dotyczącymi rozbudowy i modernizacji linii kolei konwencjonalnej oraz w związku z pracami projektowymi dotyczącymi Kolei Dużych Prędkości do Centralnego Portu Komunikacyjnego przechodzącymi przez teren Nadleśnictwa Oława, uprzejmie wyjaśniam, że plan urządzenia lasu nie posiada rangi dokumentu, do którego nie stosuje się przepisów powszechnie obowiązujących lub, które uniemożliwiają realizację inwestycji na podstawie stosownych ustaw. W zakresie realizacji inwestycji kolejowych obowiązuje obecnie ustawa o transporcie kolejowym, czy też ustawa o Centralnym Porcie Komunikacyjnym, która wymaga jedynie opinii dyrektora właściwej regionalnej dyrekcji Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe - w odniesieniu do gruntów stanowiących własność Skarbu Państwa, będących w zarządzie Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe. Jest to aktualnie jedyna możliwość jaką posiada dyrektor rdLP w tym zakresie.

Ad 3) Dobór rębni zależy od celu hodowlanego jaki chcemy osiągnąć w drzewostanie oraz wymagań ekologicznych poszczególnych gatunków drzew. W rejonie Kotowic na gniazdach wprowadzany jest głównie dąb, który jest gatunkiem umiarkowanie światłożądnym i właściwym na tych siedliskach. Dąb źle rośnie w ocienieniu lub zamiera jeśli nie zostanie w odpowiednim czasie odsłonięty. Alternatywą jest więc stosowanie tzw. rębni częściowych, które wymagają jednak dość szybkiego usunięcia starych drzew po odnowieniu lasu. Część drzewostanów jest też przebudowywana z litych sosnowych na mieszane np. dębowo-sosnowe. Aby wprowadzić gatunki liściaste do litego drzewostanu sosnowego należy stworzyć im odpowiednie warunki do wzrostu. Należałoby więc zastosować albo rębnie zupełną, albo gniazdową. Rębni zupełnych na siedliskach wilgotnych w lasach wodochronnych zasadniczo nie stosujemy. Rębnia przerębowa zalecana jest w

litych drzewostanach jodłowych i mieszanych z dużą przewagą jodły a także w świerczynach regla górnego.

W przewarżającej części przypadków ograniczono ilość drewna przewidzianą do pozyskania, cięcia mają na celu podążać za wymaganiami świetlnymi młodego pokolenia. Wyjątkiem są zamierające drzewostany sosnowe (jemioła) oraz monokultury dębu czerwonego, który jako gatunek obcy w obszarze Natura 2000 oraz w bezpośrednim sąsiedztwie siedlisk przyrodniczych winien być usunięty jak najszybciej.

Ad 4) Gospodarka leśna na terenie Nadleśnictwa Oława w tym również w rejonie Kotowic została już ograniczona. Szybkie zaprzestanie lub dalsze jej ograniczanie nie jest wskazane z przyczyn przyrodniczych, ekonomiczno-społecznych, czy też gospodarczych. Plan urządzania lasu jest dokumentem średniookresowym. Trudno dziś przewidzieć jakie będą potrzeby zarówno lasu w kontekście zmieniającego się klimatu jak i zapotrzebowanie na surowiec drzewny. Być może lepiej planować i wyprzedzać możliwe niekorzystne procesy rozpadu drzewostanów niż chaotycznie i na trudną do przewidzenia skalę reagować w przyszłości.

Ad 5, 6) Zgodnie z Zarządzeniem DGLP nr 58 z dnia 5 lipca 2022 r. propozycję lasów o zwiększonej funkcji społecznej przedstawia nadleśniczy podczas narady wstępnej do prac urzędniowych, na której są one akceptowane przez Komisję. Na obecnym etapie prac nad Planem urządzania lasu dla Nadleśnictwa Oława trudno byłoby sprostać tym formalnym wymogom. Nie jest jednak wykluczone, że w przyszłości lasom tym zostanie nadana taka funkcja. Niezależnie jednak od tego czy formalnie zostaną one uznane za takie, czy też nie, to najistotniejszy jest stan faktyczny, który determinuje w znacznym stopniu sposób gospodarowania tymi lasami.

Wymienione oddziały w przewarżającej części (ponad 103 ha – 56 %) są objęte zakazem wstępu ze względu na wyznaczone tam strefy ochrony ptaków. Wyznaczanie obszarów o zwiększonej funkcji społecznej w głównej mierze opierało się o naturalne granice widoczne w terenie.

Ad 7) Obszary lasu o znaczeniu społecznym będą prawdopodobnie ulegały dalszym zmianom. Nie jest wykluczone, że inne obszary Nadleśnictwa Oława również

zostaną do nich w przyszłości włączone. Na obecnym etapie prac nad planem urządzenia lasu wprowadzanie zmian wiązałoby się z poważnymi skutkami formalnymi czy finansowymi.

Ad 8) W trakcie tworzenia planu urządzenia lasu uwzględnia się cały szereg czynników mających wpływ na prowadzenie gospodarki leśnej, w tym w szczególności zagadnienia z zakresu ochrony przyrody. Zagrożeniem dla przyrody i krajobrazu jest nie tyle prowadzona racjonalnie gospodarka leśna, co raczej zmiany przeznaczenia gruntów na cele nieleśne i zmiana sposobu zagospodarowania gruntów np. pod budownictwo i infrastrukturę. O ile zmiany wynikające z gospodarki leśnej można minimalizować i są one przejściowe, to przeznaczanie gruntów na cele nierolnicze i nieleśne pociąga za sobą znacznie bardziej dotkliwe dla przyrody i krajobrazu skutki.

Teren na którym zostały ustanowione użytki ekologiczne został wydzielony. (stworzono nowe wydzielania leśne) Obszar zakwalifikowano do gospodarstwa specjalnego, w wydzieleniach nie planuje się żadnych prac gospodarczych.

Ad 9) PGL Lasy Państwowe, w tym Nadleśnictwo Oława, od wielu już lat dokonuje przebudowy lasów w kierunku zgodnym lub przynajmniej częściowo zgodnym z warunkami siedliskowym, czego dowodem jest zmiana udziałów % poszczególnych gatunków drzew na przestrzeni lat. Skład gatunkowy nowych upraw leśnych jest ustalany na naradzie w toku prac nad planem urządzenia lasu. Przyjmowane są tam z reguły składy gatunkowe zgodne z warunkami siedliskowymi i typami przyrodniczymi. Na narady zapraszane są różne instytucje, urzędy, stowarzyszenia i osoby, które mogą wnosić uwagi i propozycje również w zakresie proponowanych składów gatunkowych. Przy ustalaniu tych składów bierze się pod uwagę zarówno wymagania ekologiczne drzew jak i aktualną wiedzę naukową oraz możliwości osiągnięcia sukcesu. Proces przebudowy lasu trwa niestety dziesiątki lat. Przebudowa lasów mogłaby niekiedy zostać przyspieszona jednak proces ten wymaga prowadzenia cięć pielęgnacyjnych lub rębnych, którym przeciwne są czynniki społeczne. Wycinanie tzw. gniazd, o których właśnie mowa w Państwa piśmie ma na celu przebudowę lasów na mieszane.

Ad 10) Projekt „Planu urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Oława na okres od 1

stycznia 2024 r. do 31 grudnia 2033 r.” został wykonany po rozstrzygnięciu postępowania w trybie przetargu nieograniczonego, na podstawie umowy zawartej w dniu 30 maja 2022 r..

Projekt planu sporządza się na podstawie stanu lasu w dniu 1 stycznia 2024 roku na okres 10 lat.

Polecenie Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 8 stycznia 2024 o wstrzymaniu/ograniczeniu pozyskania drewna do 30 czerwca 2024 r. nie mogło zostać w pełni uwzględnione na tym etapie zaawansowania prac. Nie oznacza to jednak, że zaplanowane w projekcie planu prace muszą zostać w pełni wykonane. Nie jest też wykluczone, że Minister przedłuży ograniczenia pozyskania drewna pomimo zapisów zawartych w planach urządzenia lasu. Brak jest również podstaw prawnych do zaprzestania prowadzenia gospodarki leśnej w lasach.

Zwracam również uwagę na fakt, że w nowym projekcie planu urządzenia lasu zmniejszono ilość drewna do pozyskania w użytkowaniu rębnym o ok 7 % w stosunku do poprzedniego planu urządzenia lasu.

Z poważaniem
Jan Dzięcielski
Dyrektor RDLP we Wrocławiu
/dokument podpisany elektronicznie/

Do wiadomości:

1. Nadleśnictwo Oława

Sprawę prowadzi: Henryk Litwin, Wydział Zarządzania Zasobami Leśnymi

henryk.litwin@wroclaw.lasy.gov.pl

tel. +48 713771704, tel. IP: 1371 363

Wrocław, 21.03.2024 r.

Regionalny Dyrektor Lasów Państwowych we Wrocławiu
SZ.P. Jan Dziecielski
ul. Grunwaldzka 90
50-357 Wrocław

**Wnioski do Planu Urządzenia Lasu Nadleśnictwa Oława sporządzonego na lata
2024-2033, wraz z prognozą oddziaływania tego planu na środowisko**

Wnosimy o odstąpienie od wykonania zaplanowanych w PUL dla Nadleśnictwa Oława na lata 2024-2033 rębni w wymienionych poniżej wydzieleniach leśnych, z możliwością prowadzenia w tych wydzieleniach wyłącznie prac pielęgnacyjnych i czyszczeń na wykonanych w poprzednich latach gniazdach.

Obszar Natura 2000 Grądy w Dolinie Odry

- oddział 274b i h
- oddział 272
- oddział 270 g
- oddział 276 d
- oddział 287 g
- oddział 308 a
- oddział 308 g
- oddział 307 a
- oddział 306 a
- oddział 302 i
- oddział 299 f oraz h
- oddział 300 c
- oddział 309 i
- oddział 312 n
- oddział 313 i
- oddział 314 c
- oddział 315 b
- oddział 38 b
- oddział 31h
- oddział 156 a

FOTA4Climate

Fundacja FOTA4Climate

KRS: 0000867545, NIP: 8371869529

ul. Marszałka Józefa Piłsudskiego 74/320, 50-020 Wrocław

Tel: +48 606 147 929

Email: biuro@fota4climate.org

- oddział 166 c
- oddział 176 f
- oddział 174 d
- oddział 173 i
- oddział 157 c
- oddział 187 d
- oddział 188 d
- oddział 189 h
- oddział 203 c
- oddział 201
- oddział 200 a, b, c, g, i
- oddział 199 n
- oddział 198 h
- oddział 211 c
- oddział 210 c
- oddział 206 h
- oddział 205 h, j
- oddział 215 d, b, a
- oddział 218 a
- oddział 224 d, g
- oddział 222 a
- oddział 221 a, d, g, f
- oddział 193 h
- oddział 194 h, j
- oddział 195 m
-

Dolina Ślęzy

- oddział 238 a
- oddział 239 b
- oddział 239 i
- oddział 240 a
- oddział 241 b oraz c
- oddział 244 a, d

Obszar Natura 2000 Lasy Grędzińskie

- oddział 325 d
- oddział 325 a oraz i

- oddział 323 g
- oddział 333 a
- oddział 319 b
- oddział 336 h

Uzasadnienie:

Wymienione powyżej wydzielenia leśne to drzewostany wyjątkowo cenne przyrodniczo, reprezentujące dwa typy chronionych siedlisk przyrodniczych – łągi dębowo-wiązowo-jesionowe 91F0 oraz grądy środkowoeuropejskie 9170. Są one przedmiotem ochrony w obszarach Natura 2000 Grądy w Dolinie Odry oraz Lasy Grędzińskie. Dane o występowaniu w tym miejscu chronionych siedlisk przyrodniczych zaczerpnięto z Banku Danych o Lasach oraz z własnych wizji terenowych. Wszystkie wymienione powyżej drzewostany są drzewostanami ponad 100-letnimi, a często nawet ponad 140-letnimi. W PUL na lata 2014-2023 w większości wyżej wymienionych powierzchni przeprowadzono rębnie gniazdowe – głównie IVD, niekiedy IIIB. Jak pokazują badania przeprowadzone przez dr hab. Krzysztofa Świerkosza oraz dr Kamilę Reczyńską (opracowanie w załączniku) prowadzenie w ostatnich latach gospodarki z udziałem rębni gniazdowych w Nadleśnictwie Oława i Oleśnica Śląska doprowadziło do znacznej degradacji i zaniku siedlisk 91F0 oraz 9170 w obszarach Natura 2000 Grądy w Dolinie Odry oraz Lasy Grędzińskie. Dobrze wykształcone siedliska pozostały jedynie w starodrzewach bez prowadzonych rębni. Praca ta pokazuje, że tak prowadzona gospodarka leśna może negatywnie wpływać na przedmioty ochrony w obszarach Natura 2000 Grądy w Dolinie Odry i Lasy Grędzińskie.

Jednocześnie zwracamy uwagę, że drzewostany wymienione powyżej zostały 8 stycznia wyłączone z prac pozyskaniowych przez Ministerstwo Środowiska i Klimatu (tzw. moratorium na wycinkę najcenniejszych lasów) do 30 czerwca 2024 roku. Nasza Fundacja kilkakrotnie apelowała, by w związku z tą decyzją przenieść zapisy o braku rębni z moratorium do nowo tworzonego PUL-u dla Nadleśnictwa Oława, co pozwoliłoby zabezpieczyć najcenniejsze przyrodniczo drzewostany przed nadmiernym użytkowaniem rębnym i zapobiegło konfliktom społecznym. Jednocześnie wydzielenia te powinny zasilić pulę 20% lasów wyłączonych z wycinek, o których mówi zarówno Ministerstwo Środowiska i Klimatu, jak i GDLP. Apel taki złożyliśmy m.in. na ręce nowego dyrektora RDPL we Wrocławiu 28.02.2024 r. jako koalicja Wrocławska Ochrona Klimatu, czy przedstawiliśmy go na wcześniejszym KTG dla Nadleśnictwa Oława. Jak się okazuje postulat ten nie został wzięty pod uwagę. W niniejszym piśmie go ponawiamy.

Podsumowując, mając na uwadze wybitne walory przyrodnicze wymienionych wyżej drzewostanów, ich ponadprzeciętny wiek, cele ochrony obszarów Natura 2000 Grądy w Dolinie Odry i Lasy Grędzińskie (91F0 oraz 9170), negatywne skutki dla tych siedlisk jakie

FOTA4Climate

Fundacja FOTA4Climate

KRS: 0000867545, NIP: 8371869529

ul. Marszałka Józefa Piłsudskiego 74/320, 50-020 Wrocław

Tel: +48 606 147 929

Email: biuro@fota4climate.org

niosą ze sobą niewłaściwie prowadzone rębnie gniazdowe, konflikty społeczne z powodu prowadzonych rębni (Las Kotowicki), moratorium na wycinki wprowadzone w nadleśnictwie Oława przez Ministerstwo Klimatu i Środowiska oraz prace nad wyłączeniem z „wycinek” 20% polskich lasów – wnosimy – jak wyżej – o zmianę zapisów w procedowanym PUL dla wymienionych wydzieleń leśnych i rezygnację z wszelkich rębni w tych drzewostanach.

Sprawę prowadzi:

Paweł Kisiel

tel. 693 406 256

Z poważaniem,

PREZES ZARZĄDU

Andrzej Gąsiorowski

Wrocław, 17.04.2024 r.

Zn. spr.: ZL.6004.10.2024

Fundacja FOTA4Climate

Ul. Marszałka Józefa
Piłsudskiego 74/320
50-020 Wrocław
biuro@fota4climate.org

Dotyczy: uwag, wniosków i opinii do projektu Planu urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Oława na lata 2024-2033.

W odpowiedzi na przesłane w dniu 21 marca 2024 r. wnioski do projektu Planu urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Oława na lata 2024-2033 dziękuję za aktywny udział w społecznych konsultacjach tego dokumentu.

Odnosząc się zaś do zgłoszonych wniosków uprzejmie informuję jak niżej.

Wymienione we wniosku wydzielenia zlokalizowane są w zasięgu granic obszaru Natura 2000 Grądy w Dolinie Odry PLH020017. Dla tego obszaru funkcjonuje plan zadań ochronnych ustanowiony Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu i Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Opolu z dnia 17 kwietnia 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Grądy w Dolinie Odry PLH020017 (Dz. Urz. Woj. Doln. 2014 poz. 2020) wraz ze zmianą wprowadzoną Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu i Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Opolu z dnia 2 marca 2023 r. zmieniające zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Grądy w Dolinie Odry PLH020017 (Dz. Urz. Woj. Doln. 2023 poz. 1610).

Większość wskazanych wydzieleni została wymieniona w planie zadań ochronnych, gdzie dla przedmiotów ochrony tego obszaru wskazano działania ochronne, które są realizowane w ramach gospodarki leśnej nadleśnictwa i uwzględnione w projekcie PUL.

Siedlisko przyrodnicze wskazane w pzo	Adres leśny	Działania ochronne wskazane w pzo obszar Natura 2000 Grądy w Dolinie Odry PLH020017, dla których podmiotem odpowiedzialnym za realizację jest Nadleśnictwo Oława
91F0 - Łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe (<i>Ficario-Ulmetum</i>)	287-g	Każdorazowo podczas wykonywania zabiegów gospodarczych na siedlisku przyrodniczym usuwać obce ekologicznie gatunki drzew (sosna zwyczajna, świerk, modrzew).
91F0 - Łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe (<i>Ficario-Ulmetum</i>)	308 g, 210-c	Każdorazowo podczas wykonywania zabiegów gospodarczych na siedlisku przyrodniczym usuwać obce geograficznie gatunki drzew (robinia, kasztanowiec, dąb czerwony, orzech włoski) z warstwy podszytu i drzewostanu.
91F0 - Łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe (<i>Ficario-Ulmetum</i>)	31-h, 156-a, 176-f, 189-h, 270-g, 272-a, 272-c, 272-g, 272-i, 274-b, 276-d, 299-f, 299-h, 300-c, 302-i, 306-a, 307-a, 308-a, 313-i, 315-b, 157-c, 187-d, 188-d, 194-h, 195-m, 199-n, 203-c, 218-a, 224-d, 224-g	Każdorazowo podczas wykonywania zabiegów pielęgnacyjnych i rębnych na powierzchniach leśnych z siedliskiem przyrodniczym pozostawiać drzewa martwe i zamierające, z wyjątkiem sytuacji zagrażających bezpieczeństwu ludzi i ich mienia oraz trwałości drzewostanu.
9170 Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (<i>Galio-Carpinetum, Tilio-Carpinetum</i>)		<ol style="list-style-type: none"> 1. Na powierzchniach leśnych z siedliskiem przyrodniczym cięcia rębne wykonywać rębniami złożonymi ze średnim i długim okresem odnowienia. 2. Każdorazowo podczas wykonywania zabiegów pielęgnacyjnych i rębnych na powierzchniach leśnych z siedliskiem przyrodniczym pozostawiać drzewa martwe i zamierające z wyjątkiem sytuacji zagrażających bezpieczeństwu ludzi i ich mienia oraz trwałości drzewostanu. 3. Każdorazowo podczas wykonywania zabiegów gospodarczych na powierzchni z siedliskiem przyrodniczym usuwać kasztanowca i dąb czerwony z warstwy drzewostanu i podszytu. <p><u>Podmiot odpowiedzialny:</u> Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych we Wrocławiu, Nadleśnictwo Oława.</p>
6510 Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (<i>Arrhenatherion elatioris</i>)	201-g, 201-f	<p>Działania obligatoryjne:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Zachowanie siedlisk przyrodniczych stanowiących przedmioty ochrony, położonych na trwałych użytkach zielonych. 2. Ekstensywne użytkowanie kośne, kośno-pastwiskowe trwałych użytków zielonych. <p><u>Podmiot odpowiedzialny:</u> Właściciel lub posiadacz obszaru.</p> <p>Działania fakultatywne: Użytkowanie zgodnie z wymogami odpowiedniego pakietu rolnośrodowiskowego w ramach obowiązującego PROW, ukierunkowanego na ochronę siedliska przyrodniczego 6510.</p>
Siedliska przyrodnicze nie wskazane w pzo a rozpoznane w opracowaniu	Adres leśny	Działania minimalizujące przyjęte w projekcie PUL dla wszystkich płatów 9170 potwierdzonych przez opracowanie

fitosocjologicznym z 2023		fitosocjologiczne w granicach ostoi wynikające z zaleceń ochronnych pzo:
9170 Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (<i>Galio-Carpinetum</i> , <i>Tilio-Carpinetum</i>)	38-b, 272-h, 205-h	<p>1. W trakcie realizacji planowanych zabiegów gospodarczych (pielęgnacji upraw i młodszych drzewostanów, trzebieży późnych oraz rębni złożonych) na powierzchniach z siedliskiem grądu zaleca się usuwanie gatunków niezgodnych z siedliskiem grądu (gatunki obce ekologicznie i geograficznie).</p> <p>2. W trakcie realizacji planowanych zabiegów gospodarczych (trzebieży późnych oraz rębni złożonych) zaleca się zwiększanie zasobów martwego drewna na powierzchniach z siedliskiem grądów z odpowiednim zróżnicowaniem jego form (w tym drzewa stojące, leżące grube kłody w różnych stadiach rozwoju) oraz zachowanie drzew biocenotycznych. Za wyjątkiem drzew zagrażających bezpieczeństwu ludzi i ich mienia oraz trwałości drzewostanu.</p>
91F0 - Łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe (<i>Ficario-Ulmetum</i>)	173-i, 174-d, 272-d, 272-f, 314-c, 166-c, 198-h, 200-a, 200-b, 200-c, 200-g, 200-i, 201-a, 201-b, 201-c, 201-d, 201-h, 205-j, 206-h, 211-c, 215-a, 215-b, 215-d, 221-a, 221-d, 221-f, 221-g, 222-a	<p>1. W trakcie realizacji planowanych zabiegów gospodarczych (pielęgnacji upraw i młodszych drzewostanów, trzebieży późnych oraz rębni złożonych) na powierzchniach z siedliskiem łęgowych lasów zaleca się usuwanie gatunków niezgodnych z siedliskiem łęgowych lasów (gatunki obce ekologicznie i geograficznie).</p> <p>2. W trakcie realizacji planowanych zabiegów gospodarczych (trzebieży późnych oraz rębni złożonych) zaleca się zwiększanie zasobów martwego drewna na powierzchniach z siedliskiem łęgowych lasów z odpowiednim zróżnicowaniem jego form (w tym drzewa stojące, leżące grube kłody w różnych stadiach rozwoju) oraz zachowanie drzew biocenotycznych. Za wyjątkiem drzew zagrażających bezpieczeństwu ludzi i ich mienia oraz trwałości drzewostanu.</p>

Ponadto kilka z ww. wydzieleń włączonych zostało w strefy funkcji społecznych (strefa zrównoważona), dla których prowadzone były konsultacje i uzgodnienia ze stroną społeczną. Dla obszarów włączonych w obszar oddziaływania społecznego projekt PUL zawiera odpowiednie założenia co do prowadzenia gospodarki na tych obszarach.

Strefa	Adres leśny
Strefa zrównoważonego oddziaływania	270-g, 272-a, 272-b, 272-c, 272-d, 272-f, 272-g, 272-h, 272-i, 272-j, 274-b, 276-d

Wydzienienia 272-b, 272-j, 2724-h, 309-i, 194-j nie zostały zakwalifikowane do siedlisk przyrodniczych zarówno przez plan zadań ochronnych jak i opracowanie fitosocjologiczne. Są to powierzchnie odpowiadające rodzajowi powierzchni typu kanał, łąka, bagna i skład drewna.

Niektóre ze wskazanych wydzieleń zlokalizowane są w obrębie stref ochrony ostoi, miejsc rozrodu i regularnego przebywania, w obrębie których zaplanowane w PUL wskazania gospodarcze przeprowadzone będą zgodnie Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz.U. 2022 poz. 2380 z późn. zm.) i po uzyskaniu zgody organu nadzorującego strefy ochrony.

Część wydzieleń wskazanych w uwagach to drzewostany nasienne gospodarcze, nasienne wyłączone lub bloki upraw pochodnych.

Dla wskazanych w uwagach wydzieleń: 272-b, 272-j, 274-h, 309-i, 194-j, 201-d, 201-f, 201-g, 201-h, projekt PUL nie zawiera żadnych wskazań gospodarczych.

W uwagach błędnie podano adresy wydzieleń 312 n, 193 h, które nie funkcjonują w projekcie planu urządzenia lasu.

W uwagach błędnie podano nazwę cieku. Przez teren Nadleśnictwa Oława nie przebiega ciek o nazwie Ślęza (Nadleśnictwo Miękinia). Natomiast wskazane w uwagach wydzielenia położone są w dolinie Oławy.

Siedliska przyrodnicze rozpoznane w opracowaniu fitosocjologicznym z 2023	Adres leśny	
9170 Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (<i>Galio-Carpinetum</i> , <i>Tilio-Carpinetum</i>)	238-a, 239-b, 239-i, 240-a, 241-b, 241-c, 244-a, 244-d	Poza obszarem Natura 2000

Obszar Natura 2000 Lasy Grędzińskie

Siedliska przyrodnicze rozpoznane w opracowaniu fitosocjologicznym z 2023	Adres leśny	Działania minimalizujące przyjęte w projekcie PUL dla płatów 9170 potwierdzonych przez opracowanie fitosocjologiczne w granicach ostoi:
9170 Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (<i>Galio-Carpinetum</i> , <i>Tilio-Carpinetum</i>)	325-a, 325-i, 333-a, 336-h	<ol style="list-style-type: none"> 1. W trakcie realizacji planowanych zabiegów gospodarczych (rębni złożonych) na powierzchniach z siedliskiem grądów zaleca się usuwanie gatunków niezgodnych z siedliskiem grądów (gatunki obce ekologicznie i geograficznie). 2. W trakcie realizacji planowanych zabiegów gospodarczych (rębni złożonych) zaleca się zwiększanie zasobów martwego drewna na powierzchniach z siedliskiem grądów z odpowiednim zróżnicowaniem jego form (w tym drzewa stojące, leżące grube kłody w różnych stadiach rozwoju) oraz zachowanie drzew biocenotycznych. Za wyjątkiem drzew zagrażających bezpieczeństwu ludzi i ich mienia oraz trwałości drzewostanu.
91F0 - Łęgowe lasy dębowo-	319-b	1. W trakcie realizacji planowanych zabiegów

wiązowo-jesionowe (<i>Ficario-Ulmetum</i>)		<p>gospodarczych (pielęgnacji młodszych drzewostanów oraz rębni złożonych) na powierzchniach z siedliskiem łągowych lasów zaleca się usuwanie gatunków niezgodnych z siedliskiem grądów (gatunki obce ekologicznie i geograficznie).</p> <p>2. W trakcie realizacji planowanych zabiegów gospodarczych (rębni złożonych) zaleca się zwiększanie zasobów martwego drewna na powierzchniach z siedliskiem łągowych lasów z odpowiednim zróżnicowaniem jego form (w tym drzewa stojące, leżące grube kłody w różnych stadiach rozwoju) oraz zachowanie drzew biocenotycznych. Za wyjątkiem drzew zagrażających bezpieczeństwu ludzi i ich mienia oraz trwałości drzewostanu.</p>
--	--	---

Wydzielenia 323-g, 325-d nie zostały zakwalifikowane do siedlisk przyrodniczych w opracowaniu fitosocjologicznym Nadleśnictwa Oława.

Ponadto kilka z ww. wydzieleń włączonych zostało w strefy funkcji społecznych (strefa zrównoważona), dla których prowadzone były konsultacje i uzgodnienia ze stroną społeczną. Dla obszarów włączonych w obszar oddziaływania społecznego projekt PUL zawiera odpowiednie założenia co do prowadzenia gospodarki na tych obszarach.

Strefa	Adres leśny
Strefa zrównoważonego oddziaływania	325-a, 325-d, 325-i

Jedno z wydzieleń wskazanych we wniosku stanowi drzewostan nasienny gospodarczy i jest źródłem pochodzenia nasion.

Projekt „Planu urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Oława na okres od 1 stycznia 2024 r. do 31 grudnia 2033 r.” został wykonany po rozstrzygnięciu postępowania w trybie przetargu nieograniczonego, na podstawie umowy zawartej w dniu 30 maja 2022 r.

Projekt planu sporządza się na podstawie stanu lasu w dniu 1 stycznia 2024 roku na okres 10 lat.

Polecenie Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 8 stycznia 2024 o wstrzymaniu/ograniczeniu pozyskania drewna do 30 czerwca 2024 r. nie mogło zostać w pełni uwzględnione na tym etapie zaawansowania prac. Nie oznacza to jednak, że zaplanowane w projekcie planu prace muszą zostać w pełni wykonane. Nie jest też wykluczone, że Minister przedłuży ograniczenia pozyskania drewna pomimo zapisów zawartych w

planach urządzenia lasu. Brak jest również podstaw prawnych i społecznej zgody na zaprzestania prowadzenia gospodarki leśnej w lasach.

Zwracam również uwagę na fakt, że w nowym projekcie planu urządzenia lasu zmniejszono ilość drewna do pozyskania w użytkowaniu rębny o ok 7 % w stosunku do poprzedniego planu urządzenia lasu.

Z poważaniem
Jan Dzięcielski
Dyrektor RDLP we Wrocławiu
/dokument podpisany elektronicznie/

Do wiadomości:

1. Nadleśnictwo Oława

Sprawę prowadzi: Henryk Litwin, Wydział Zarządzania Zasobami Leśnymi

henryk.litwin@wroclaw.lasy.gov.pl

tel. +48 713771704, tel. IP: 1371 363

Żerniki Wrocławskie, 21 marca 2024

Joanna Szczygielska

Inicjatywa Ratujmy Las Kotowicki

Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych we Wrocławiu

rdlp@wroclaw.lasy.gov.pl

**UWAGI DO PROJEKTU PLANU URZĄDZENIA LASU DLA NADLEŚNICTWA OŁAWA
SPORZĄDZONEGO NA LATA 2024 – 2033**

PODSTAWOWE UWAGI DO PLANOWANYCH WYCINEK

Wnioskujemy o wpisanie w PUL informacji dodatkowej w brzmieniu: **„Zachować lipy, dęby, klony, jesiony, graby oraz drzewa innych gatunków o znacznych rozmiarach, a po ich obumarciu martwe drewno pozostawić do naturalnego rozkładu w miejscu, gdzie rosły. Pozostawić również inne gatunki, które nie są zaliczane do tzw. gatunków lasotwórczych, jednak zwiększające różnorodność biologiczną lasu.”**

Stare drzewa o znacznych rozmiarach, często z uszkodzeniami, dziupłami, próchnicą, gniazdami, porośnięte mchami, porostami i grzybami, zarówno żywe jak i martwe są drzewami biocenotycznymi, zwiększającymi różnorodność biologiczną lasu. Zasadność zachowania drzew biocenotycznych (mikrohabitatowych) została podkreślona w Instrukcji Ochrony Lasu, gdzie zostały wyróżnione drzewa spełniające kryteria.

W większości oddziałów, które w projekcie PUL przewidziano pozyskanie drewna, znajdują się drzewostany dębu, jesiony, lipy i buka w wieku 120+ lat oraz drzewostany w wieku 100+ lat w grądach i łągach.

Na większości terenów, na których zaplanowane zostało pozyskanie drewna, znajduje się las o statusie lasu ochronnego. Taki las powinien być szczególnie chroniony a zgodnie z przyjmowaną przez Lasy Państwowe doktryną wielofunkcyjnej zrównoważonej gospodarki leśnej, funkcja gospodarcza nie powinna być wiodącą funkcją dla tego lasu.

Co więcej, to właśnie z uwagi na niezwykle istotną funkcję, jaką pełnią wskazane obszary lasu w gminie Siechnice, w dniu 8 stycznia 2024 roku niektóre oddziały zostały wyłączone z prowadzenia na nich prac gospodarskich i nakazano na nich zaniechanie wszystkich prac i zabiegów.

Pomimo tego, Lasy Państwowe oddziały te wskazały w projekcie PUL jako wydzielenia, w których takie prace mają być prowadzone.

Dotyczy to oddziałów:

- 306a,
- 307a
- 307f
- 308 g
- 308a
- 302i
- 300 c
- 299 f i h
- 276 d
- 277c i f
- 287 g
- 285a
- 284 f
- 270g
- 272 c
- 274 b i f
- 265 c

Wnoskujemy o wyłączenie tych oddziałów z jakichkolwiek prac, polegających na pozyskaniu drewna, rębniach, trzebieżach, cięć przygodnego – to jest wnoskujemy o zaniechanie wszystkich prac i zabiegów.

WNIOSEK O ZMIANĘ METODYKI OBLICZANIA ŚREDNIEGO WIEKU DRZEWOSTANÓW W NADLEŚNICTWIE OŁAWA, KTÓRY SŁUŻY USTALENIU ETATU UŻYTKOWANIA RĘBNEGO.

W obliczeniach średniego wieku drzewostanu nie powinny być uwzględniane ekosystemy lasów ochronnych, rezerwatów, gospodarstw specjalnych oraz lasów o szczególnych funkcjach przyrodniczych i społecznych.

Średni wiek drzewostanu w projekcie PUL podany był odrębnie dla dwóch, niżej wymienionych grup:

- 1) lasy ochronne, rezerваты, gospodarstwa specjalne oraz ekosystemy pełniące szczególne funkcje przyrodnicze lub społeczne,
- 2) pozostałe ekosystemy leśne nadleśnictwa Oława, w których dopuszczalne jest pozyskanie drewna bez szczególnych zaleceń.

Wnioski dot. ustalenia etatu użytkowania rębego w nadleśnictwie Oława w latach 2024 - 2033 powinny być wyciągane wyłącznie na podstawie średniego wieku drzewostanu wymienionego w punkcie 2).

Obliczanie średniego wieku w celu ustalenia etatu rębego ze wszystkich drzewostanów (w tym lasów ochronnych, rezerwatów, gospodarstw specjalnych oraz ekosystemów leśnych o szczególnych funkcjach przyrodniczych i społecznych) jest niewłaściwe i może prowadzić do

wyciągnięcia błędnego wniosku, że średni wiek lasów jest zbyt wysoki i należy zwiększyć eksploatację drzewostanu.

WARTOŚĆ PRZYRODNICZA

Przypominamy, że obszar, który Lasy Państwowe planują wyciąć, to obszar chroniony NATURA 2000 - Grądy w Dolinie Odry.

Został on obszarem chronionym nie bez przyczyny – to niezwykle cenne siedliska od suchych muraw i fragmentów borów na wydmach piaszczystych po roślinność wodną i szuwarową starorzeczy i oczek wodnych. Łącznie zidentyfikowano tu 11 rodzajów siedlisk z Załącznika I Dyrektywy Rady 92/43/EWG i 16 gatunków z Załącznika II tej dyrektywy. Szczególnie bogata jest roślinność wodna i mokradłowa. Na tym terenie znajduje się m.in. jedno z najlepiej zachowanych stanowisk kotewki orzecha wodnego *Trapa natans* w dolinie Odry. Cenna jest też flora łąkowa.

Zwierzęta: Obszar jest ważnym żerowiskiem nietoperzy, które w lasach nadodrzańskich zakładają wiele koloni lęgowych. Niemal pospolicie występują tu: bóbr i wydra, traszka grzebieniasta i kumaki, a w dolinie Odry i jej dopływach żyje aż 6 gatunków ryb z Załączników Dyrektywy Siedliskowej. Bogaty jest świat owadów – spośród gatunków „naturowych” spotykamy ich aż 7, w tym priorytetową pachnicę dębową oraz bardzo liczne populacje obu gatunków modraszków.

To także jeden z krajowych korytarzy ekologicznych.

Obszar ten to jednocześnie obszar specjalnej ochrony ptaków Grądy w Dolinie Odry.

Analizując projekt Planu Urządzenia Lasu należy podejrzewać, że absolutna konieczność ochrony tak cennych obszarów została pominięta. Warto zatem przypomnieć, że wycięcie drzew, które stanowią cenne siedliska, prowadzi do zniszczenia tych siedlisk.

PUL na lata 2024-2033 powinien uwzględniać działania mające na celu zwiększenie liczby pomników przyrody oraz użytków ekologicznych na terenie naszego nadleśnictwa.

Ochrona drzew spełniających kryteria uznawania ich za pomniki przyrody oraz ustanawianie użytków ekologicznych powinny być wpisane do programu ochrony przyrody jako zadanie nadleśnictwa. Leśnicy powinni realizować to zadanie np. poprzez wyszukiwanie obiektów, sporządzanie dla nich dokumentacji i zgłaszanie ich organom gmin. Można także wprowadzić ochronę takich drzew poprzez zarządzenie wewnętrzne nadleśniczego. Program ochrony przyrody powinien zostać odpowiednio uzupełniony o takie zadania.

Takie działania mogą pomóc spełnić wymagania polityk europejskich związanych z ochroną lasu (restoration law, strategia leśna, strategia bioróżnorodności).

Wnioskujemy również o to, by w bogatych przyrodniczo fragmentach lasu przeprowadzone zostały inwentaryzacje przyrodnicze co umożliwi dokładne planowanie dla ochrony bogactwa przyrodniczego.

Również z tego względu apelujemy o zwiększenie powierzchni drzewostanów proponowanych do wyłączenia z użytkowania gospodarczego. Z użytkowania gospodarczego powinny być wyłączone wszystkie lasy rosnące na siedliskach wilgotnych, bagiennych i łąkowych, zgodnie ze wskaźnikami Krajowego Standardu Odpowiedzialnej Gospodarki Leśnej FSC w Polsce – pomimo tego, że certyfikacja FSC dla Nadleśnictwa Oława już nie obowiązuje.

Takie działania nadleśnictwa dowiodłyby, że nadleśnictwo rzeczywiście dba o ochronę przyrody na swoim terenie.

WARTOŚĆ SPOŁECZNA

Wielokrotnie podkreślaliśmy, że Las, rosnący w gminie Siechnice, jest dla mieszkańców zarówno tej gminy jak i miasta Wrocławia, wyjątkowo cenny. To cel wycieczek pieszych i rowerowych, miejsce odpoczynku i relaksu.

Ten obszar zaspokaja wiele potrzeb społecznych oraz przyrodniczych.

Realizacja cięć, które są założone w nowym PUL na lata 2024-2033 oznacza, że las ten bezpowrotnie straci swoje unikalne właściwości przyrodnicze czy krajobrazowe.

Posadzenie nowego lasu w miejscu wykonanych zrębów nie przywróci tego, co na tym obszarze jest tak cenne. **Młodniki oraz zręb dla społeczności lokalnej lasem nie są.**

WYMOGI POLITYK EUROPEJSKICH

Analizując założenia nowego Planu Urządzenia Lasu trudno nie odnieść wrażenia, że wspomniane wymogi zostały całkowicie pominięte.

Lasy są kluczowe w walce z kryzysem klimatycznym (jest to odzwierciedlone w politykach unijnych, w pakiecie Fit for 55).

W założeniach PUL te polityki nie znalazły odzwierciedlenia.

Nowy PUL będzie obowiązywał w latach, kiedy polityki te będą obowiązywać także w Polsce. Apelujemy zatem, by projekt PUL uwzględnił w jak najpełniejszej formie zagadnienia zawarte w tych politykach:

- objęcie 10% obszaru UE ochroną ścisłą – należy wskazać miejsca w naszych lasach, które mogłyby zostać objęte taką ochroną oraz podjąć kroki mające na celu poprawę ich ochrony.
- odtwarzanie i odbudowa ekosystemów (czyli podjęcie działań mających na celu zwiększenie łączności ekologicznej między lasami, wzrost ilości martwego drewna w lasach, zwiększenie udziału lasów o zróżnicowanej strukturze wiekowej, wzrost zasobów węgla przechowywanego w ekosystemach
- zaniechanie rębni zupełnych (postulat zawarty w Strategii Leśnej UE).

UDOSTĘPNIANIE INFORMACJI O ŚRODOWISKU; SPOSÓB KOMUNIKACJI ZE SPOŁECZEŃSTWEM

Pomimo wielu apeli strony społecznej o pełną transparentność w zakresie planów Lasów Państwowych co do prowadzonej gospodarki leśnej, w dalszym ciągu informacja o kluczowych dla mieszkańców działaniach Lasów Państwowych jest co najmniej niewłaściwa.

Nadleśnictwo Oława prowadzi swoją stronę internetową oraz stronę na FACEBOOK-u, gdzie informacji o możliwości złożenia uwag do PUL brak.

Nie spełnia to postulatu przejrzystości i transparentności w działaniach Lasów Państwowych, nie zwiększa zaufania do Lasów Państwowych – zarządzających 1/3 terytorium kraju – i potęguje wrażenie chęci ukrycia informacji o możliwości złożenia uwag do PUL.

Mamy świadomość, że formalnie obowiązek poinformowania o możliwości składania uwag do PUL jest spełniony po umieszczeniu tej informacji na BIP. Jednak wzmianka w mediach społecznościowych czy na stronie internetowej byłaby gestem dobrej woli ze strony LP.

Wrocław, 17.04.2024 r.

Zn. spr.: ZL.6004.10.2024

Sz. P.
Joanna Szczygielska
Inicjatywa Ratujmy Las
Kotowicki
kontakt@laskotowicki.pl

Dotyczy: uwag, wniosków i opinii do projektu Planu urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Oława na lata 2024-2033.

W odpowiedzi na przesłane uwagi, wnioski i opinie do projektu Planu urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Oława na lata 2024-2033 dziękuję za aktywny udział w społecznych konsultacjach tego dokumentu.

Odnosząc się zaś do zgłoszonych wniosków i uwag uprzejmie informuję jak niżej.

Wniosek o zachowanie wskazanych drzew jest słuszny i możliwy do realizacji na etapie jego wykonania. Plan urządzenia lasu jest dokumentem planistycznym średniookresowym i odnosi się do większych jednostek niż pojedyncze drzewa. Praktyka pozostawiania tego typu drzew jest stosowana od wielu lat i z pewnością cenne oraz okazałe drzewa są i będą przez nadleśnictwo pozostawiane w lesie do naturalnego rozpadu.

Lasy ochronne na terenie Nadleśnictwa Oława stanowią 55,77 % powierzchni gruntów leśnych zalesionych i niezalesionych. O uznanie tych lasów za ochronne wnioskował Dyrektor Regionalnej Dyrekcji lasów Państwowych we Wrocławiu. Rozporządzenie Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa w sprawie szczegółowych zasad i trybu uznawania lasów za ochronne oraz szczegółowych zasad prowadzenia w nich gospodarki leśnej z dnia 25 sierpnia 1992r. określa sposób prowadzenia gospodarki leśnej w lasach ochronnych. Stosownie do § 3 w lasach ochronnych prowadzi się gospodarkę leśną w sposób zapewniający ciągłe spełnianie przez nie celów, dla których zostały wydzielone, w szczególności poprzez:

1) zachowanie trwałości lasów w drodze:

a) dbałości o stan zdrowotny i sanitarny lasów,

b) preferowania naturalnego odnowienia lasu,

c) ograniczania regulacji stosunków wodnych do prac uzasadnionych potrzebami odnowienia lasu oraz użytkowania sąsiadujących z lasami ochronnymi gruntów nieleśnych,

d) ograniczania trwałego odwadniania bagien śródleśnych do przypadków, w których wyniki przeprowadzonych badań i ekspertyz wykluczają niekorzystny wpływ tego zabiegu na stosunki wodne w lasach ochronnych,

2) zagospodarowanie i ochronę lasów w drodze:

a) kształtowania struktury gatunkowej i przestrzennej lasu zgodnie z warunkami siedliskowymi, w kierunku powiększania różnorodności biologicznej i zwiększania odporności lasu na czynniki destrukcyjne,

b) stosowania indywidualnych sposobów zagospodarowania i ochrony poszczególnych drzewostanów,

c) ustalania etatu cięć według potrzeb hodowlanych lasu,

d) ograniczania stosowania zrębów zupełnych do najstabszych siedlisk leśnych oraz prowadzenia ścinki drzew, zrywki i wywozu drewna w sposób zapewniający w maksymalnym stopniu ochronę gleby i roślinności leśnej,

e) zakazu pozyskiwania żywicy i karpiny.

Nadleśnictwo Oława prowadzi gospodarkę leśną w lasach ochronnych z uwzględnieniem powyższych zasad.

Wymienione we wniosku wydzielone leśne zlokalizowane są w zasięgu granic obszaru Natura 2000 Grądy w Dolinie Odry PLH020017. Dla tego obszaru funkcjonuje plan zadań ochronnych ustanowiony Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu i Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Opolu z dnia 17 kwietnia 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Grądy w Dolinie Odry PLH020017 (Dz. Urz. Woj. Doln. 2014 poz. 2020) wraz ze zmianą wprowadzoną Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu i Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Opolu z dnia 2 marca 2023 r. zmieniające

zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Grądy w Dolinie Odry PLH020017 (Dz. Urz. Woj. Doln. 2023 poz. 1610).

Większość wskazanych wydzieleni zostało wymienionych w planie zadań ochronnych, gdzie dla przedmiotów ochrony tego obszaru wskazano działania ochronne, które są realizowane w ramach gospodarki leśnej nadleśnictwa i uwzględnione w projekcie planu urządzenia lasu.

Siedlisko przyrodnicze wskazane w pzo	Adres leśny	Działania ochronne wskazane w pzo obszaru Natura 2000 Grądy w Dolinie Odry PLH020017, dla których podmiotem odpowiedzialnym za realizację jest Nadleśnictwo Oława
91F0 - Łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe (<i>Ficario-Ulmetum</i>)	287-g	Każdorazowo podczas wykonywania zabiegów gospodarczych na siedlisku przyrodniczym usuwać obce ekologicznie gatunki drzew (sosna zwyczajna, świerk, modrzew).
91F0 - Łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe (<i>Ficario-Ulmetum</i>)	307 f, 308 g	Każdorazowo podczas wykonywania zabiegów gospodarczych na siedlisku przyrodniczym usuwać obce geograficznie gatunki drzew (robinia, kasztanowiec, dąb czerwony, orzech włoski) z warstwy podszytu i drzewostanu.
91F0 - Łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe (<i>Ficario-Ulmetum</i>)	265-c, 270-g, 272-c, 274-b, 276-d, 299-f, 299-h, 300-c, 302-i, 306-a, 307-a, 308-a	Każdorazowo podczas wykonywania zabiegów pielęgnacyjnych i rębnych na powierzchniach leśnych z siedliskiem przyrodniczym pozostawiać drzewa martwe i zamierające, z wyjątkiem sytuacji zagrażających bezpieczeństwu ludzi i ich mienia oraz trwałości drzewostanu.
9170 Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (<i>Galio-Carpinetum, Tilio-Carpinetum</i>)	285-a	<ol style="list-style-type: none"> 1. Na powierzchniach leśnych z siedliskiem przyrodniczym cięcia rębne wykonywać rębniami złożonymi ze średnim i długim okresem odnowienia. 2. Każdorazowo podczas wykonywania zabiegów pielęgnacyjnych i rębnych na powierzchniach leśnych z siedliskiem przyrodniczym pozostawiać drzewa martwe i zamierające z wyjątkiem sytuacji zagrażających bezpieczeństwu ludzi i ich mienia oraz trwałości drzewostanu. 3. Każdorazowo podczas wykonywania zabiegów gospodarczych na powierzchni z siedliskiem przyrodniczym usuwać kasztanowca i dąb czerwony z warstwy drzewostanu i podszytu. <p><u>Podmiot odpowiedzialny:</u> Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych we Wrocławiu, Nadleśnictwo Oława.</p>
Siedliska przyrodnicze <u>nie wskazane</u> w pzo a rozpoznane w opracowaniu fitosocjologicznym z 2023	Adres leśny	Działania minimalizujące przyjęte w projekcie PUL dla wszystkich płatów 9170 potwierdzonych przez opracowanie fitosocjologiczne w granicach ostoi wynikające z zaleceń ochronnych pzo:

9170 Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (<i>Galio-Carpinetum</i> , <i>Tilio-Carpinetum</i>)	274-f	<p>1. W trakcie realizacji planowanych zabiegów gospodarczych (pielęgnacji upraw i młodszych drzewostanów, trzebieży późnych oraz rębni złożonych) na powierzchniach z siedliskiem grądu zaleca się usuwanie gatunków niezgodnych z siedliskiem grądu (gatunki obce ekologicznie i geograficznie).</p> <p>2. W trakcie realizacji planowanych zabiegów gospodarczych (trzebieży późnych oraz rębni złożonych) zaleca się zwiększanie zasobów martwego drewna na powierzchniach z siedliskiem grądów z odpowiednim zróżnicowaniem jego form (w tym drzewa stojące, leżące grube kłody w różnych stadiach rozwoju) oraz zachowanie drzew biocenotycznych. Za wyjątkiem drzew zagrażających bezpieczeństwu ludzi i ich mienia oraz trwałości drzewostanu.</p>
---	-------	--

Ponadto kilka z ww. wydziełów włączonych zostało w strefy funkcji społecznych (strefa zrównoważona), dla których prowadzone były konsultacje i uzgodnienia ze stroną społeczną. Dla obszarów włączonych w obszar oddziaływania społecznego projekt planu urządzenia lasu zawiera odpowiednie założenia co do prowadzenia gospodarki na tych obszarach.

Strefa	Adres leśny
Strefa zrównoważonego oddziaływania	270-g, 272-c, 274-b, 274-f, 276-d, 277-c, 277-f, 285-a

Wydzielenia 277-c i 277-f, nie zostały zakwalifikowane do siedlisk przyrodniczych zarówno przez plan zadań ochronnych jak i opracowanie fitosocjologiczne. Stwierdzono w nich zbiorowiska zastępcze z dominacją gatunków liściastych (dąb czerwony).

Sposób obliczania przeciętnego wieku drzewostanu na potrzeby planu urządzenia lasu wykonywany jest jednolicie w całym kraju zgodnie z Instrukcją urządzania lasu (dla lasów w zarządzie PGL LP). Zgodnie z instrukcją wylicza się też różne etaty dla różnych gospodarstw i sposobów zagospodarowania. Ostateczna wielkość etatu przyjmowana jest na posiedzeniu komisji (naradzie gospodarczej). Zwykle przyjmowana jest wielkość użytkowania rębego wynikająca ze stwierdzonych na gruncie potrzeb hodowlanych lasu.

Zmiana metodyki obliczania średniego wieku nie jest w kompetencji nadleśniczego, dyrektora rdLP ani wykonawcy planu urządzenia lasu. Warto również zauważyć, że obliczanie średniego wieku w różny sposób dla każdego nadleśnictwa spowodowałoby brak możliwości odniesienia się i porównywania tej wielkości do innych jednostek, czy do średniego wieku obliczonego dla kraju.

Nadleśnictwo nie planuje wycinać obszaru Natura 2000 Grądy w Dolinie Odry. Nadleśnictwo prowadzi racjonalną gospodarkę leśną na zarządzanym terenie z uwzględnieniem celów i zasad określonych w ustawie o lasach. Wymienione walory przyrodnicze są nadleśnictwu znane a ich stan wskazuje, że prowadzona dotychczas gospodarka leśna pozwoliła na ich zachowanie w dobrym stanie. Ustanowienie obszaru Natura 2000 nie wyklucza możliwości prowadzenia gospodarki leśnej. Dla obszaru Grądy w Dolinie Odry obowiązuje plan zadań ochronnych, który wymaga podejmowania działań gospodarczych. Projekt planu urządzenia lasu uwzględnia ustalenia zawarte w planie zadań ochronnych.

Sposób ustanawiania pomnika przyrody oraz użytku ekologicznego reguluje ustawa o ochronie przyrody. Drzewa spełniające kryteria drzew pomnikowych, czy też posiadające szczególne walory, niezależnie od tego czy są pomnikiem przyrody, czy też nie, są należycie traktowane i chronione.

Wniosek o przeprowadzenie inwentaryzacji przyrodniczej wykracza poza zakres planu urządzenia lasu. Niemniej w trakcie prac urządzeniowych inwentaryzowane są walory i obiekty przyrodnicze np. chronione gatunki roślin. Warto zauważyć, że nadleśnictwo posiada aktualne opracowanie siedliskowe oraz sporządzone według stanu na rok 2023 opracowanie fitosocjologiczne. Ponadto przy planach zadań ochronnych Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska również przeprowadza inwentaryzacje przyrodnicze. Warto przypomnieć też o tym, że Lasy Państwowe przeprowadziły już inwentaryzacje przyrodnicze w całym kraju przed ustanowieniem obszarów Natura 2000. Również gminy przeprowadzają inwentaryzacje przyrodnicze. Wydaje się więc, że dublowanie zadań przez różne organy i wydawanie środków publicznych na ten sam cel może nie być uznane za racjonalne gospodarowanie.

Lasy na siedliskach wilgotnych, bagiennych i łągowych stanowią na terenie zarządzanym przez Nadleśnictwo Oława 46,13%. Wyłączenie z użytkowania gospodarczego takiej powierzchni w powiązaniu z włączeniami z innych powodów (rezerwy przyrody, projektowane rezerwy przyrody, objęte szczególnym zakazem ze względów przyrodniczych, o szczególnym znaczeniu dla obronności i bezpieczeństwa państwa, siedliska przyrodnicze, użytki ekologiczne, wydzielone o wyjątkowym znaczeniu ze względów kulturowych i religijnych, lasy społeczne i z innych przyczyn) wiązałoby się z zaprzestaniem prowadzenia gospodarki leśnej na większości powierzchni Nadleśnictwa Oława. Zważywszy na fakt, że obszar nadleśnictwa nie jest rezerwatem ani parkiem narodowym, a zgodnie z ustawą o lasach lasy mają pełnić różne funkcje i cele, oraz prowadzą działalność na zasadzie samodzielności finansowej i pokrywają koszty działalności z własnych przychodów to realizacja tego postulatu nie może być obecnie spełniona.

Lasy Państwowe, w tym Nadleśnictwo Oława, udostępnia lasy dla społeczeństwa między innymi tworząc samodzielnie lub współpracując przy tworzeniu szlaków pieszych, rowerowych, konnych, ścieżek przyrodniczych i w inny sposób. Dotychczas prowadzona gospodarka leśna starała się godzić różne funkcje lasu i pozwoliła zachować go w stanie, w jakim się znajduje i który należy uznać, również na podstawie Pani opinii, za lasy o wysokiej wartości przyrodniczej. Można więc uznać, że dotychczas prowadzona gospodarka leśna nie spowodowała bezpowrotnego utracenia przez las swoich wartości a pozwoliła też zaspokajać inne funkcje lasu.

Zagrożeniem dla przyrody i krajobrazu jest nie tyle prowadzona racjonalnie gospodarka leśna, co raczej zmiany przeznaczenia gruntów na cele nieleśne i zmiana sposobu zagospodarowania gruntów np. pod budownictwo i infrastrukturę. O ile zmiany wynikające z gospodarki leśnej można minimalizować i są one przejściowe, to przeznaczanie gruntów na cele nierolnicze i nieleśne pociąga za sobą znacznie bardziej dotkliwe dla przyrody i krajobrazu skutki.

Stwierdzenie, że „Analizując założenia nowego Planu Urządzenia Lasu trudno nie odnieść wrażenia, że wymogi polityk europejskich zostały całkowicie pominięte” jest opinią autora, z którą trudno się zgodzić.

Plan urządzenia lasu nie jest też dokumentem, który ma moc ustanawiania obszarów ochroną ścisłą. O ile takie obszary są ustanowione to plan urządzenia lasu może je jedynie uwzględnić.

Informacja o przystąpieniu do sporządzania planu urządzenia lasu oraz możliwości wnoszenia do niego uwag i wniosków standardowo zamieszczana jest w Biuletynie Informacji Publicznej oraz prasie lokalnej, a w przypadku wielu innych interesariuszy również przesyłana indywidualnie. Okres tworzenia planu przekracza 2 lata. Wydaje się, że jest to okres wystarczająco długi, aby zainteresowani mogli dowiedzieć się o jego powstawaniu i wnosili do niego uwagi w całym tym okresie. Wskazane jest nawet wnoszenie uwag na wcześniejszym etapie, a nie tylko w ostatnim końcowym etapie opiniowania.

Dyrektor Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w swoim postępowaniu kieruje się przede wszystkim obowiązującymi przepisami prawa, instrukcjami i wytycznymi szczególnymi. Pewne informacje i komunikacja ze społeczeństwem może odbywać się za pośrednictwem mediów społecznościowych, jednak z punktu widzenia formalnego pewne procedury muszą odbywać się w określony sposób. Nie widzę jednak przeciwwskazań, aby zainteresowani udostępniali i przekazywali sobie informacje za pośrednictwem różnych mediów społecznościowych.

Z poważaniem
Jan Dzięcielski
Dyrektor RDLP we Wrocławiu
/dokument podpisany elektronicznie/

Do wiadomości:

henryk.litwin@wroclaw.lasy.gov.pl

tel. +48 713771704, tel. IP: 1371 363

1. **Nadleśnictwo Oława**

Szanowni Państwo!

Na wstępie chciałbym zauważyć, że większość obszarów, na których przewidziane jest pozyskiwanie drewna, obejmuje lasy o statusie lasów ochronnych. Takie obszary leśne powinny być szczególnie chronione, zgodnie z zasadami przyjętymi przez Lasy Państwowe dotyczącymi wielofunkcyjnej i zrównoważonej gospodarki leśnej. Według tych zasad, funkcja gospodarcza nie powinna dominować nad innymi funkcjami tego lasu.

Ponadto, w czasach kryzysu klimatycznego, społecznego i wraz ze wzrostem problemów natury psychologicznej w społeczeństwie polskim, stawianie funkcji ekonomicznej, czy innymi słowy finansowej na czele zadań instytucji publicznej związanej *stricte* z przyrodą jest rzeczą niedopuszczalną i nieetyczną.

Lasy w okolicach Siechnic, Kotowic, czyli mojego najbliższego sąsiedztwa, zaspokajają wiele potrzeb społecznych oraz przyrodniczych.

Realizacja cięć, które są założone w nowym PUL na lata 2024-2033 oznacza, że las ten bezpowrotnie straci swoje unikalne właściwości przyrodnicze czy krajobrazowe.

Posadzenie nowego lasu w miejscu wykonanych zrębów nie przywróci tego, co na tym obszarze jest tak cenne. Młodniki oraz zręb dla społeczności lokalnej lasem nie są.

Niestety sposób informowania strony społecznej, czyli, nazywajmy rzeczy po imieniu, ludzi spoza Państwa organizacji o pracach nad szalenie istotnym dokumentem, jakim jest Plan Urządzenia Lasu (PUL), prowokuje do myślenia, że nie są Państwo w żaden sposób zainteresowani żadnym dialogiem z ludźmi, którzy rzeczywiście żyją, w sąsiedztwie obszarów, którymi Państwo zarządzacie. Może to zbyt daleko idące wnioski, ale wygląda to tak jakby Państwo myśleli, że nie tylko zarządzacie naszym wspólnym majątkiem, ale go posiadacie na własność.

Jesteście Państwo, szalenie aktywni na przykład w mediach społecznościowych, dlaczego tam, skoro wiadomo skądinąd, że jest to główny kanał informacyjny dużej części Polaków, nie informujecie nas Państwo o swoich planach związanych z tworzeniem PUL? Gdybym był złośliwy, a nie jestem, powiedziałbym, że to dlatego, żeby koronny argument: „w trakcie prac nad PUL nie było uwag”, pozostał na swoim tronie.

Dlatego, na marginesie uwag do projektu PUL, wnoszę o:

- uruchomienie realnej komunikacji ze społeczeństwem, przez kanały informacyjne, które, są powszechnie dostępne i monitorowane na bieżąco np. media społecznościowe;

Przechodząc do sedna, **do projektu Planu Urządzenia Lasu dla nadleśnictwa Oława sporządzonego na lata 2024 – 2033, wnoszę następujące uwagi:**

1. Wnioskuje o wpisanie w PUL informacji dodatkowej w brzmieniu: **„Zachować lipy, dęby, klony, jesiony, graby oraz drzewa innych gatunków o znacznych rozmiarach, a po ich obumarciu martwe drewno pozostawić**

do naturalnego rozkładu w miejscu, gdzie rosną. Pozostawić również inne gatunki, które nie są zaliczane do tzw. gatunków lasotwórczych, jednak zwiększające różnorodność biologiczną lasu.”

2. Wnioskuje o zachowanie drzew starych, o znacznych rozmiarach, z uszkodzeniami, dziuplami, próchnicą, gniazdami, porośnięte mchami, porostami i grzybami, zarówno żywych jak i martwych ze względu na ich biocenotyczny charakter, zwiększający różnorodność biologiczną lasu. Zasadność zachowania drzew biocenotycznych (mikrohabitatowych) została podkreślona w Instrukcji Ochrony Lasu, gdzie zostały wyróżnione drzewa spełniające kryteria.

3. Wnioskuje o wyłączenie niżej wymienionych oddziałów z jakichkolwiek prac, polegających na pozyskaniu drewna, rębniach, trzebieżach, cięć przygodnego – to jest wnioskuje o zaniechanie wszystkich prac i zabiegów

Dotyczy oddziałów: 265 c, 270 g, 272 c, 274 b i f, 276 d, 277c i f, 284 f, 285 a, 287 g, 299 f i h, 300 c, 302 i, 306 a, 307 f, 307 a, 308 a, 308 g

4. Wnioskuje o działania mające na celu zwiększenie liczby pomników przyrody oraz użytków ekologicznych na terenie Nadleśnictwa Oława.

5. W obliczeniach średniego wieku drzewostanu nie powinny być uwzględniane ekosystemy lasów ochronnych, rezerwatów, gospodarstw specjalnych oraz lasów o szczególnych funkcjach przyrodniczych i społecznych, dlatego wnioskuje o **zmianę metodyki obliczania średniego wieku drzewostanów w nadleśnictwie Oława, który służy ustaleniu etatu użytkowania rębego.**

W obliczeniach średniego wieku drzewostanu nie powinny być uwzględniane ekosystemy lasów ochronnych, rezerwatów, gospodarstw specjalnych oraz lasów o szczególnych funkcjach przyrodniczych i społecznych.

Średni wiek drzewostanu w projekcie PUL podany był odrębnie dla dwóch, niżej wymienionych grup:

A. lasy ochronne, rezerваты, gospodarstwa specjalne oraz ekosystemy pełniące szczególne funkcje przyrodnicze lub społeczne,

B. pozostałe ekosystemy leśne nadleśnictwa Oława, w których dopuszczalne jest pozyskanie drewna bez szczególnych zaleceń.

Wnioski dot. ustalenia etatu użytkowania rębego w nadleśnictwie Oława w latach 2024 - 2033 powinny być wyciągane wyłącznie na podstawie średniego wieku drzewostanu wymienionego w punkcie 2).

Obliczanie średniego wieku w celu ustalenia etatu rębego ze wszystkich drzewostanów (w tym lasów ochronnych, rezerwatów, gospodarstw specjalnych oraz ekosystemów leśnych o szczególnych funkcjach przyrodniczych i społecznych) jest niewłaściwe i może prowadzić do wyciągnięcia błędnego wniosku, że średni wiek lasów jest zbyt wysoki i należy zwiększać eksploatację drzewostanu.

6. Przypominamy, że obszar, który Państwo planują wyciąć, to obszar chroniony NATURA 2000 - Grądy w Dolinie Odry.

Został on obszarem chronionym nie bez przyczyny – to niezwykle cenne siedliska od suchych muraw i fragmentów borów na wydmach piaszczystych po roślinność wodną i szuwarową starorzeczy i oczek wodnych. Łącznie zidentyfikowano tu 11 rodzajów siedlisk z Załącznika I Dyrektywy Rady 92/43/EWG i 16⁺ gatunków z Załącznika II tej dyrektywy. Szczególnie bogata jest roślinność wodna i mokradłowa. Na tym terenie znajduje się m.in. jedno z najlepiej zachowanych stanowisk kotewki orzecha wodnego *Trapa natans* w dolinie Odry. Cenna jest też flora łąkowa.

Zwierzęta: Obszar jest ważnym żerowiskiem nietoperzy, które w lasach nadodrzańskich zakładają wiele koloni lęgowych. Niemal pospolicie występują tu: bóbr i wydra, traszka grzebieniasta i kumaki, a w dolinie Odry i jej dopływach żyje aż 6 gatunków ryb z Załączników Dyrektywy Siedliskowej. Bogaty jest świat owadów – spośród gatunków „naturowych” spotykamy ich aż 7, w tym priorytetową pachnicę dębową oraz bardzo liczne populacje obu gatunków modraszków.

To także jeden z krajowych korytarzy ekologicznych.

Obszar ten to jednocześnie obszar specjalnej ochrony ptaków Grądy w Dolinie Odry.

Analizując projekt Planu Urządzenia Lasu należy podejrzewać, że absolutna konieczność ochrony tak cennych obszarów została pominięta. Warto zatem przypomnieć, że wycięcie drzew, które stanowią cenne siedliska, prowadzi do zniszczenia tych siedlisk.

PUL na lata 2024-2033 powinien uwzględniać działania mające na celu zwiększenie liczby pomników przyrody oraz użytków ekologicznych na terenie naszego nadleśnictwa.

Ochrona drzew spełniających kryteria uznawania ich za pomniki przyrody oraz ustanawianie użytków ekologicznych powinny być wpisane do programu ochrony przyrody jako zadanie nadleśnictwa. Leśnicy powinni realizować to zadanie np. poprzez wyszukiwanie obiektów, sporządzanie dla nich dokumentacji i zgłaszanie ich organom gmin. Można także wprowadzić ochronę takich drzew poprzez zarządzenie wewnętrzne nadleśniczego. Program ochrony przyrody powinien zostać odpowiednio uzupełniony o takie zadania.

Takie działania mogą pomóc spełnić wymagania polityk europejskich związanych z ochroną lasu (restoration law, strategia leśna, strategia bioróżnorodności).

Wnioskuje również o to, by **w bogatych przyrodniczo fragmentach lasu przeprowadzone zostały inwentaryzacje przyrodnicze** co umożliwi dokładne planowanie dla ochrony bogactwa przyrodniczego.

Również z tego względu apelujemy o zwiększenie powierzchni drzewostanów proponowanych do wyłączenia z użytkowania gospodarczego

. Z użytkowania gospodarczego powinny być wyłączone wszystkie lasy rosnące na siedliskach wilgotnych, bagiennych i lęgowych, zgodnie ze wskaźnikami Krajowego Standardu Odpowiedzialnej Gospodarki Leśnej FSC w Polsce – pomimo tego, że certyfikacja FSC dla Nadleśnictwa Oława już nie obowiązuje.

7. Analizując założenia nowego Planu Urządzenia Lasu trudno nie odnieść wrażenia, że wymogi polityk europejskich zostały całkowicie pominięte.

Lasy są kluczowe w walce z kryzysem klimatycznym (jest to odzwierciedlone w politykach unijnych, w pakiecie Fit for 55).

W założeniach PUL te polityki nie znalazły odzwierciedlenia.

Nowy PUL będzie obowiązywał w latach, kiedy polityki te będą obowiązywać także w Polsce. Apelujemy zatem, by projekt PUL uwzględnił w jak najpełniejszej formie zagadnienia zawarte w tych politykach:

- **objęcie 10% obszaru UE ochroną ścisłą** – należy wskazać miejsca w naszych lasach, które mogłyby zostać objęte taką ochroną oraz podjąć kroki mające na celu poprawę ich ochrony.
- **odtworzenie i odbudowa ekosystemów** (czyli podjęcie działań mających na celu zwiększenie łączności ekologicznej między lasami, wzrost ilości martwego drewna w lasach, zwiększenie udziału lasów o zróżnicowanej strukturze wiekowej, wzrost zasobów węgla przechowywanego w ekosystemach

- zaniechanie rębni zupełnych (postulat zawarty w Strategii Leśnej UE).

Wrocław, 17.04.2024 r.

Zn. spr.: ZL.6004.10.2024

Sz. Pan

Dotyczy: uwag, wniosków i opinii do projektu Planu urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Oława na lata 2024-2033.

W odpowiedzi na przesłane uwagi, wnioski i opinie do projektu Planu urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Oława na lata 2024-2033 dziękuję za aktywny udział w społecznych konsultacjach tego dokumentu.

Odnosząc się zaś do zgłoszonych wniosków i uwag uprzejmie informuję jak niżej.

Rozporządzenie Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa w sprawie szczegółowych zasad i trybu uznawania lasów za ochronne oraz szczegółowych zasad prowadzenia w nich gospodarki leśnej z dnia 25 sierpnia 1992r. określa sposób prowadzenia gospodarki leśnej w lasach ochronnych. Stosownie do § 3 w lasach ochronnych prowadzi się gospodarkę leśną w sposób zapewniający ciągłe spełnianie przez nie celów, dla których zostały wydzielone, w szczególności poprzez:

- 1) zachowanie trwałości lasów w drodze:
 - a) dbałości o stan zdrowotny i sanitarny lasów,
 - b) preferowania naturalnego odnowienia lasu,
 - c) ograniczania regulacji stosunków wodnych do prac uzasadnionych potrzebami odnowienia lasu oraz użytkowania sąsiadujących z lasami ochronnymi gruntów nieleśnych,
 - d) ograniczania trwałego odwadniania bagien śródleśnych do przypadków, w których wyniki przeprowadzonych badań i ekspertyz wykluczają niekorzystny wpływ tego zabiegu na stosunki wodne w lasach ochronnych,

2) zagospodarowanie i ochronę lasów w drodze:

- a) kształtowania struktury gatunkowej i przestrzennej lasu zgodnie z warunkami siedliskowymi, w kierunku powiększania różnorodności biologicznej i zwiększania odporności lasu na czynniki destrukcyjne,
- b) stosowania indywidualnych sposobów zagospodarowania i ochrony poszczególnych drzewostanów,
- c) ustalania etatu cięć według potrzeb hodowlanych lasu,
- d) ograniczania stosowania zrębów zupełnych do najśłabszych siedlisk leśnych oraz prowadzenia ścinki drzew, zrywki i wywozu drewna w sposób zapewniający w maksymalnym stopniu ochronę gleby i roślinności leśnej,
- e) zakazu pozyskiwania żywicy i karpiny.

Ad)1 Wniosek jest słuszny i możliwy do zrealizowania na etapie jego wykonania. Plan urządzenia lasu jest dokumentem planistycznym średniookresowym i odnosi się do większych jednostek niż pojedyncze drzewa. Praktyka pozostawiania tego typu drzew jest stosowana od wielu lat i z pewnością cenne oraz okazałe drzewa są i będą przez nadleśnictwo pozostawiane w lesie do naturalnego rozpadu.

Ad 2) Wniosek jest słuszny i zasadny. Ponadto od dawna praktykowany i stosowany w lasach zarządzanych przez PGL LP w tym Nadleśnictwo Oława. Wniosek do stosowania na etapie realizacji planu urządzenia lasu.

Ad 3) Wszystkie wymienione wydzielenia leśne zlokalizowane są w zasięgu granic obszaru Natura 2000 Grądy w Dolinie Odry PLH020017. Dla tego obszaru funkcjonuje plan zadań ochronnych ustanowiony Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu i Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Opolu z dnia 17 kwietnia 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Grądy w Dolinie Odry PLH020017 (Dz. Urz. Woj. Doln. 2014 poz. 2020) wraz ze zmianą wprowadzoną Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu i Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Opolu z dnia 2 marca 2023 r. zmieniające zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Grądy w Dolinie Odry PLH020017 (Dz. Urz. Woj. Doln. 2023 poz. 1610).

Większość wskazanych wydzieleń zostało wymienionych w planie zadań ochronnych, gdzie dla przedmiotów ochrony tego obszaru wskazano działania ochronne, które są realizowane w ramach gospodarki leśnej nadleśnictwa i uwzględnione w projekcie planu urządzenia lasu.

Siedlisko przyrodnicze wskazane w pzo	Adres leśny	Działania ochronne wskazane w pzo obszaru Natura 2000 Grądy w Dolinie Odry PLH020017, dla których podmiotem odpowiedzialnym za realizację jest Nadleśnictwo Oława
91F0 - Łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe (<i>Ficario-Ulmetum</i>)	287-g	Każdorazowo podczas wykonywania zabiegów gospodarczych na siedlisku przyrodniczym usuwać obce ekologicznie gatunki drzew (sosna zwyczajna, świerk, modrzew).
91F0 - Łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe (<i>Ficario-Ulmetum</i>)	307 f, 308 g	Każdorazowo podczas wykonywania zabiegów gospodarczych na siedlisku przyrodniczym usuwać obce geograficznie gatunki drzew (robinia, kasztanowiec, dąb czerwony, orzech włoski) z warstwy podszytu i drzewostanu.
91F0 - Łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe (<i>Ficario-Ulmetum</i>)	265-c, 270-g, 272-c, 274-b, 276-d, 299-f, 299-h, 300-c, 302-i, 306-a, 307-a, 308-a	Każdorazowo podczas wykonywania zabiegów pielęgnacyjnych i rębnych na powierzchniach leśnych z siedliskiem przyrodniczym pozostawiać drzewa martwe i zamierające, z wyjątkiem sytuacji zagrażających bezpieczeństwu ludzi i ich mienia oraz trwałości drzewostanu.
9170 Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (<i>Galio-Carpinetum, Tilio-Carpinetum</i>)	285-a	<ol style="list-style-type: none"> 1. Na powierzchniach leśnych z siedliskiem przyrodniczym cięcia rębne wykonywać rębiami złożonymi ze średnim i długim okresem odnowienia. 2. Każdorazowo podczas wykonywania zabiegów pielęgnacyjnych i rębnych na powierzchniach leśnych z siedliskiem przyrodniczym pozostawiać drzewa martwe i zamierające z wyjątkiem sytuacji zagrażających bezpieczeństwu ludzi i ich mienia oraz trwałości drzewostanu. 3. Każdorazowo podczas wykonywania zabiegów gospodarczych na powierzchni z siedliskiem przyrodniczym usuwać kasztanowca i dąb czerwony z warstwy drzewostanu i podszytu. <p><u>Podmiot odpowiedzialny:</u> Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych we Wrocławiu, Nadleśnictwo Oława.</p>
Siedliska przyrodnicze nie wskazane w pzo a rozpoznane w opracowaniu fitosocjologicznym z 2023	Adres leśny	Działania minimalizujące przyjęte w projekcie PUL dla wszystkich płatów 9170 potwierdzonych przez opracowanie fitosocjologiczne w granicach ostoi wynikające z zaleceń ochronnych pzo:
9170 Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (<i>Galio-Carpinetum, Tilio-Carpinetum</i>)	274-f	<ol style="list-style-type: none"> 1. W trakcie realizacji planowanych zabiegów gospodarczych (pielęgnacji upraw i młodszych drzewostanów, trzebieży późnych oraz rębni złożonych) na powierzchniach z siedliskiem grądu zaleca się usuwanie gatunków niezgodnych z siedliskiem grądu (gatunki obce ekologicznie i geograficznie). 2. W trakcie realizacji planowanych zabiegów gospodarczych (trzebieży późnych oraz rębni złożonych) zaleca się zwiększanie zasobów martwego drewna na powierzchniach z siedliskiem grądów z odpowiednim

		zróżnicowaniem jego form (w tym drzewa stojące, leżące grube kłody w różnych stadiach rozwoju) oraz zachowanie drzew biocenotycznych. Za wyjątkiem drzew zagrażających bezpieczeństwu ludzi i ich mienia oraz trwałości drzewostanu.
--	--	--

Ponadto kilka z ww. wydzieleń włączonych zostało w strefy funkcji społecznych (strefa zrównoważona), dla których prowadzone były konsultacje i uzgodnienia ze stroną społeczną. Dla obszarów włączonych w obszar oddziaływania społecznego projekt planu urządzenia lasu zawiera odpowiednie założenia co do prowadzenia gospodarki na tych obszarach.

Strefa	Adres leśny
Strefa zrównoważonego oddziaływania	270-g, 272-c, 274-b, 274-f, 276-d, 277-c, 277-f, 285-a

Wydzienia 277-c, 277-f, 248-a nie zostały zakwalifikowane do siedlisk przyrodniczych zarówno przez plan zadań ochronnych jak i opracowanie fitosocjologiczne. Stwierdzono w nich zbiorowiska zastępcze z dominacją gatunków liściastych bądź liściastych.

Ad 4) Działania mające na celu ustanowienie i zwiększenie liczby pomników przyrody oraz ustanawianie użytków ekologicznych nie leży w kompetencji planu urządzenia lasu. Sposób ustanawiania pomnika przyrody oraz użytku ekologicznego reguluje ustawa o ochronie przyrody.

Ad 5) Sposób obliczania przeciętnego wieku drzewostanu na potrzeby planu urządzenia lasu wykonywany jest jednolicie w całym kraju zgodnie z Instrukcją urządzania lasu (dla lasów w zarządzie PGL LP). Zgodnie z instrukcją wylicza się też różne etaty dla różnych gospodarstw i sposobów zagospodarowania. Ostateczna wielkość etatu przyjmowana jest na posiedzeniu komisji (naradzie gospodarczej). Zwykle przyjmowana jest wielkość użytkowania rębego wynikająca ze stwierdzonych na gruncie potrzeb hodowlanych lasu.

Ad 6) Nadleśnictwo nie planuje wycinać obszaru Natura 2000 Grądy w Dolinie Odry. Nadleśnictwo prowadzi racjonalną gospodarkę leśną na zarządzanym terenie z uwzględnieniem celów i zasad określonych w ustawie o lasach. Wymienione walory przyrodnicze są nadleśnictwu znane a ich stan wskazuje, że prowadzona dotychczas gospodarka leśna pozwoliła na ich zachowanie w dobrym stanie. Ustanowienie obszaru Natura 2000 nie wyklucza możliwości prowadzenia gospodarki leśnej. Dla obszaru Grądy w Dolinie Odry obowiązuje plan zadań ochronnych, który wymaga podejmowania działań gospodarczych. Projekt planu urządzenia lasu uwzględnia ustalenia zawarte w planie zadań ochronnych.

Sposób ustanawiania pomnika przyrody oraz użytku ekologicznego reguluje ustawa o ochronie przyrody. Drzewa spełniające kryteria drzew pomnikowych, czy też posiadające szczególne walory, niezależnie od tego czy są pomnikiem przyrody, czy też nie, są należycie traktowane i chronione.

Wniosek o przeprowadzenie inwentaryzacji przyrodniczej wykracza poza zakres planu urządzenia lasu. Niemniej w trakcie prac urządzeniowych inwentaryzowane są walory i obiekty przyrodnicze np. chronione gatunki roślin. Warto zauważyć, że nadleśnictwo posiada aktualne opracowanie siedliskowe oraz sporządzone według stanu na rok 2023 opracowanie fitosocjologiczne. Ponadto przy planach zadań ochronnych Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska również przeprowadza inwentaryzacje przyrodnicze. Warto przypomnieć też o tym, że Lasy Państwowe przeprowadziły już inwentaryzacje przyrodnicze w całym kraju przed ustanowieniem obszarów Natura 2000. Również gminy przeprowadzają inwentaryzacje przyrodnicze. Wydaje się więc, że dublowanie zadań przez różne organy i wydawanie środków publicznych na ten sam cel może nie być uznane za racjonalne gospodarowanie.

Lasy na siedliskach wilgotnych, bagiennych i łągowych stanowią na terenie zarządzanym przez Nadleśnictwo Oława 46,13%. Wyłączenie z użytkowania gospodarczego takiej powierzchni w powiązaniu z włączeniami z innych powodów (rezerваты przyrody, projektowane rezerваты przyrody, objęte szczególnym zakazem ze względów przyrodniczych, o szczególnym znaczeniu dla obronności i bezpieczeństwa państwa, siedliska przyrodnicze, użytki ekologiczne, wydzielania o

wyjątkowym znaczeniu ze względów kulturowych i religijnych, lasy społeczne i z innych przyczyn) wiązałoby się z zaprzestaniem prowadzenia gospodarki leśnej na większości powierzchni Nadleśnictwa Oława. Zważywszy na fakt, że obszar nadleśnictwa nie jest rezerwatem ani parkiem narodowym, a zgodnie z ustawą o lasach lasy mają pełnić różne funkcje i cele oraz prowadzą działalność na zasadzie samodzielności finansowej i pokrywają koszty działalności z własnych przychodów to realizacja tego postulatu nie może być obecnie spełniona.

Ad 7) Stwierdzenie, że „Analizując założenia nowego Planu Urządzenia Lasu trudno nie odnieść wrażenia, że wymogi polityk europejskich zostały całkowicie pominięte” jest opinią autora, z którą trudno się zgodzić.

Plan urządzenia lasu nie jest też dokumentem, który ma moc ustanawiania obszarów ochroną ścisłą. O ile takie obszary są ustanowione to plan urządzenia lasu może je jedynie uwzględnić.

Z poważaniem
Jan Dzięcielski
Dyrektor RDLP we Wrocławiu
/dokument podpisany elektronicznie/

Do wiadomości:

1. Nadleśnictwo Oława

Sprawę prowadzi: Henryk Litwin, Wydział Zarządzania Zasobami Leśnymi

henryk.litwin@wroclaw.lasy.gov.pl

tel. +48 713771704, tel. IP: 1371 363

Wrocław, 21.03.2024 r.

Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych we Wrocławiu

Szanowni Państwo,

W nawiązaniu do informacji zamieszczonej na stronie: <https://www.gov.pl/web/regionalna-dyrekcja-lasow-panstwowych-we-wroclawiu/wystapienia-komunikaty-i-ogloszenia>, korzystając z możliwości zgłaszania uwag, wniosków i opinii do projektu planu urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Oława sporządzonego na lata 2024-2033, proszę o udzielenie odpowiedzi na poniższe pytania, przekazanie związanych z tym informacji oraz ustosunkowanie się do wniosku:

1. Proszę o podanie następujących informacji nt. zawartych w projekcie PUL dla Nadleśnictwa Oława na okres od 1 stycznia 2024 r. do 31 grudnia 2033 r. zabiegów i czynności planowanych dla lasów należących w 2023 r. do sieci lasów HCWF w Nadleśnictwie Oława: adres leśny, powierzchnia [ha], kryterium lasu o szczególnych walorach przyrodniczych, TSL, opis drzewostanu, planowane zabiegi i wskazania gospodarcze na 10-lecie (z wyszczególnieniem rodzaju rębni, powierzchni manipulacyjnej w ha i % poboru miąższości).
2. Ile m3 grubizny zaplanowano do pozyskania w okresie 10-lecia, w ramach poszczególnych kategorii cięć, w obszarach mających znaczenie dla Wspólnoty na terenie Nadleśnictwa Oława? Proszę o podanie danych osobno dla siedlisk: 9170, 91E0, 91F0.
3. Jakie zabiegi zaplanowano w okresie 10-lecia na obszarach o szczególnych walorach przyrodniczych, wymienionych w Tab. 22 Programu Ochrony Przyrody dla Nadleśnictwa Oława? Proszę o podanie wskazań gospodarczych z wyszczególnieniem adresu leśnego, rodzaju cięć, powierzchni manipulacyjnej w ha i % poboru miąższości.
4. Zgodnie z projektem PUL wydzielenia, w których nie zaplanowano żadnych zabiegów stanowią jedynie 13,45% powierzchni leśnej nadleśnictwa. W jakim % pokrywają się one z obszarem wskazanym w poleceniu Minister Klimatu i Środowiska z dnia 8 stycznia 2024 roku o wstrzymaniu lub ograniczeniu pozyskiwania drewna w lasach Skarbu Państwa pozostających w zarządzie Lasy Państwowe?
5. Zgłaszam wniosek o zwiększenie powierzchni leśnych wyłączonych z zabiegów o wydzielenia wchodzące w skład obszarów wymienionych w Tab. 22 Programu Ochrony Przyrody oraz o wydzielenia należące w 2023 r. do sieci lasów HCWF.

Odpowiedź proszę przesać w formie elektronicznej na adres email: [REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

Wrocław, 17.04.2024 r.

Zn. spr.: ZL.6004.10.2024

Sz. P.

Dotyczy: uwag, wniosków i opinii do projektu Planu urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Oława na lata 2024-2033.

W odpowiedzi na Pani pismo z dnia 21 marca 2024 r. dotyczące składania uwag, wniosków i opinii do projektu Planu urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Oława na lata 2024-2033 dziękuję za Pani aktywny udział w społecznych konsultacjach tego dokumentu.

Odnosząc się zaś do zgłoszonych przez Panią wniosków uprzejmie informuję jak niżej.

Ad 1) Wszystkie informacje nt. zawartych w projekcie planu urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Oława na okres od 1 stycznia 2024 r. do 31 grudnia 2033 r. zabiegów i czynności planowanych dla lasów należących w 2023 r. do sieci lasów HCVF w Nadleśnictwie Oława, a także wszystkich innych lasów będących w zarządzie Nadleśnictwa Oława znajdują się w udostępnionych na stronie BIP materiałach w części B4 opisy taksacyjne Oława wraz z częścią kartograficzną – mapami gospodarczymi oraz przeglądowymi.

Informuję również, że na potrzeby sporządzania planu urządzenia lasu nie było potrzeby przeprowadzania odrębnych analiz i zestawień dla lasów HCVF zwłaszcza, że 22 grudnia 2023 r. na terenie RDLP we Wrocławiu wygaśnięty certyfikat FSC, w ramach którego wyznaczane były lasy o szczególnych walorach przyrodniczych. Niezależnie jednak od tego czy lasy podlegają certyfikacji i są

wyznaczone HCVF czy też nie, to przy planowaniu w czynności gospodarczych uwzględnia się wszystkie funkcje jakie mają pełnić lasy zgodnie z obowiązującymi przepisami prawnymi i zasadami dobrej praktyki leśnej. Warto również zauważyć, że wyznaczenie lasów HCVF nie wyklucza planowania i prowadzenia w nich czynności gospodarczych, odpowiednio zmodyfikowanych do pełnionych funkcji.

Ad 2) Na etapie tworzenia planu urządzenia lasu nie było potrzeby przeprowadzania tego typu analiz. RDLP we Wrocławiu nie dysponuje aktualnie takimi danymi. Zasadniczo jednak dla siedlisk 91E0 oraz 91F0 nie planujemy wskazań gospodarczych chyba, że występują szczególnie uzasadnione potrzeby lasu. Na siedliskach 9170 planowane są zabiegi stosownie do stanu i potrzeb lasu. Udzielenie precyzyjnej odpowiedzi na pytanie ile metrów sześciennych grubizny zaplanowano do pozyskania w przypadku drzewostanów tzw. przedrębnych nie jest zresztą możliwe. W drzewostanach tych istotniejsze jest planowanie powierzchni, na której należy wykonać zabieg hodowlany zaś ilość drewna jaka zostanie pozyskana określana jest szacunkowo dla całego nadleśnictwa. Przy czym wielkości tej nie można przekroczyć, ponieważ jest to wielkość maksymalna. To w jakiej ilości zostanie pozyskane drewno w konkretnym wydzieleniu leśnym zależy od stanu i potrzeb lasu w momencie wykonywania zabiegu hodowlanego.

Ad 3) To jakie zabiegi zaplanowano do wykonania w każdym drzewostanie szczegółowo wskazano w opisach taksacyjnych zamieszczonych na stronie BIP. W opisach taksacyjnych znajduje się zarówno opis lasu jak i planowany w okresie 10-letnia zabieg gospodarczy wraz z powierzchnią manipulacyjną i % poboru miąższności w drzewostanach, w których zaplanowano cięcia rębne. W przypadku drzewostanów przedrębnych % poboru miąższności nie jest podawany ponieważ jest on możliwy do określenia dopiero na etapie jego wykonania.

Ad 4) Powierzchnia, na której nie zaplanowano wskazań gospodarczych w planie urządzenia lasu jest stosunkowo duża zwłaszcza jeśli weźmie się pod uwagę, fakt że nie są to lasy rezerwatowe, a planowane wskazania wynikają z potrzeby hodowlanych lasu. Należy również mieć na uwadze fakt, że z reguły nie wszystkie zaplanowane zabiegi gospodarcze zostają wykonane. Ich skala w poszczególnych nadleśnictwach i okresach bywała różna. Można założyć, że z różnych przyczyn

plany nie zostaną zrealizowane przynajmniej w kilku procentach co może zbliżyć powierzchnie bez zabiegów do ok 20%.

RDLP we Wrocławiu zlecając w trybie zamówienia publicznego sporządzenie Planu urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Oława wg stanu na 1 stycznia 2024 r. nie mogła uwzględnić polecenia z 8 stycznia 2024 roku o wstrzymaniu lub ograniczeniu pozyskania drewna w lasach Skarbu Państwa w zarządzie Nadleśnictwa Oława i nie prowadziła tego typu analizy porównawczej. Podstawą planowania był stan formalno-prawny i potrzeby lasu wg stanu na 01.01.2024 r..

Ad 5) Lasy, w których nie było potrzeby planowania wskazań gospodarczych zostały uwzględnione w projekcie planu urządzenia lasu. O ile będzie podstawa do odstąpienia od wykonywania zabiegów w innych wydzieleniach, nadleśniczy podejmie taką decyzję na podstawie stanu sanitarnego lasu, jego potrzeb hodowlanych oraz stanu prawnego obowiązującego na dzień ich wykonania.

Z poważaniem
Jan Dzięcielski
Dyrektor RDLP we Wrocławiu
/dokument podpisany elektronicznie/

Do wiadomości

1. Nadleśnictwo Oława

Wrocław, dnia 07 marca 2024 roku

ZNS.9022.4.29.2024. MŚ

OPINIA SANITARNA

Na podstawie art. 3 pkt. 1 i art. 10 ust. 1 pkt. 2 i ust. 2 ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (Dz. U. z 2023 r., poz. 338 t.j. z późn. zm.), art. 58 pkt. 2 i art. 54 ust 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2023 r. poz. 1094 t.j. z późn. zm.).

Dolnośląski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny we Wrocławiu

po zapoznaniu się z wnioskiem Dyrektora Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych we Wrocławiu z dnia 27 lutego 2024 r. (data wpływu do WSSE we Wrocławiu dnia 29 lutego 2024 r.), dotyczącym zaopiniowania projektu dokumentu pn.: „Plan Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Oława na okres od 1 stycznia 2024 r. do 31 grudnia 2033 r.” wraz z prognozą oddziaływania na środowisko

opiniuje pozytywnie

projekt wyżej wymienionego dokumentu pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych

UZASADNIENIE

Pismem z dnia 27 lutego 2024 r., (data wpływu do WSSE we Wrocławiu dnia 29 lutego 2024 r.), znak sprawy ZL.6004.10.2024, Dyrektor Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych we Wrocławiu, zwrócił się do Dolnośląskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego we Wrocławiu z prośbą o zaopiniowanie projektu dokumentu pn.: „Plan Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Oława na okres od 1 stycznia 2024 r. do 31 grudnia 2033 r.” wraz z prognozą oddziaływania na środowisko.

Niniejsze opracowania dotyczą gruntów Skarbu Państwa, znajdujących się w zarządzie Nadleśnictwa Oława, położonego w przeważającej części w województwie dolnośląskim, jedynie w niewielkim zakresie wkraczającego w zasięg województwa opolskiego. Zasięg terytorialny nadleśnictwa obejmuje następujące powiaty: oleśnicki (Bierutów - gm. miejsko-wiejska, Oleśnica - gm. wiejska), oławski (Domaniów - gm. wiejska, Jelcz-Laskowice - gm. miejsko-wiejska, M. Oława - gm. miejska, Oława - gm. wiejska), strzeliński (Wiązów - gm. miejsko-wiejska), wrocławski (Czernica - gm. wiejska, Siechnice - gm. miejsko-wiejska, Żórawina - gm. wiejska), Wrocław (M. Wrocław - gm. miejska). W województwie opolskim zasięg terytorialny nadleśnictwa obejmuje powiat brzeski (Lubsza - gm. wiejska). Nadleśnictwo Oława składa się z 2 obrębów leśnych: Oława (obręb 1) i Bierutów (obręb 2) podzielonych na 13 leśnictw: Kopalina, Jelcz, Janików, Oława, Kotowice, Bystrzyca, Oleśnica, Karwiniec, Paczków, Chrzastawa, Miłocice, Łaziszki, Dziuplina, których łączna powierzchnia wynosi 17 069,06 ha.

Głównym celem opracowania planu urządzenia lasu jest umożliwienie prowadzenia trwale zrównoważonej gospodarki leśnej przy możliwie jak największym zróżnicowaniu biologicznym oraz zapewnienie równowagi między wszystkimi koniecznymi funkcjami lasu. Pod względem prawnym oznacza to, że gospodarowanie lasem i jego zasobami może odbywać się tylko według ważnego planu urządzenia lasu. Realizacja planu urządzenia lasu wspomaga przemianę pokoleń w środowisku leśnym, co jest szczególnie ważne w sytuacji drzewostanów niezgodnych lub częściowo zgodnych z zajmowanym siedliskiem. Cele, dla których sporządzono projekt PUL, osiągnane są poprzez realizację następujących zadań planowania urządzeniowego: inwentaryzację oraz ocenę stanu lasu, rozpoznanie walorów przyrodniczych w lasach, rozpoznanie założeń polityki zagospodarowania przestrzennego regionu, zebranie informacji w sprawie programu ochrony przyrody, sformułowanie celów, zasad i sposobów realizacji trwale zrównoważonej gospodarki leśnej, przeprowadzenie strategicznej oceny oddziaływania ustaleń Planu Urządzenia Lasu na środowisko wraz z opracowaniem wymaganej prognozy, rozpoznanie ekonomicznych warunków gospodarki leśnej, określenie długo oraz średniookresowych hodowlanych i technicznych celów gospodarki leśnej dla urządzanego obiektu, projektowanie pożądanych typów drzewostanów oraz możliwie zróżnicowanej budowy lasu, ustalenie etatów cięć głównego użytkownika lasu, projektowanie odnowień, zalesień oraz zadań z zakresu pielęgnowania lasu, określenie kierunkowych zadań z zakresu ochrony lasu, w tym ochrony przeciwpożarowej, określenie kierunkowych zadań z zakresu gospodarki łowieckiej w lasach, określenie potrzeb w zakresie remontów oraz budowy infrastruktury technicznej, zobrazowanie przestrzenne, w formie odpowiednich map, podstawowych danych o urządzanym obiekcie oraz sporządzenie ogólnego opisu lasów.

Realizacja projektu PUL nie wpłynie bezpośrednio na ludzi. Prowadzenie wielofunkcyjnej gospodarki leśnej w oparciu o PUL zapewnia prace i dochody wielu grupom zawodowym. Zabezpiecza jednocześnie zapotrzebowanie na pożądany przez ludzi surowiec drzewny. Przeprowadzone analizy i ocena pozwalają stwierdzić, że projekt PUL nie przewiduje realizacji zadań zaliczanych do szczególnie uciążliwych dla środowiska i przedmiotów ochrony obszarów chronionych. Zarówno w krótkim jak i w długim okresie, wpływ PUL będzie dodatni. Dodatni wpływ zapisów planu w wymiarze społecznym będzie również związany, przede wszystkim z szerokim udostępnieniem, lasów, jako miejsca rekreacji, wypoczynku oraz prowadzenia edukacji przyrodniczej. Ze względu na charakter zaplanowanych prac nie przewiduje się, również, aby realizacja planu miała znaczący wpływ na klimat, gdyż zmiany mikroklimatu pod wpływem realizowanych zadań gospodarczych będą dotyczyły bezpośrednio powierzchni objętych danym zabiegiem. W czasie realizacji poszczególnych zapisów planu możliwe jest wystąpienie krótkotrwałych zmian, które w dłuższej perspektywie czasu ustąpią. Potencjalne zmiany nie spowodują jednak utraty wartości przyrodniczych na obszarze omawianego nadleśnictwa. Przeprowadzona analiza i ocena pozwalają stwierdzić, że projekt PUL nie ma znacząco negatywnego wpływu na środowisko i nie przewiduje realizacji zadań zaliczanych do szczególnie uciążliwych dla środowiska.

Podsumowując, zapisy projektu PUL nie mają negatywnego wpływu na stan i zachowanie siedlisk oraz spójność całej sieci, co powoduje, że nie stwierdza się negatywnego oddziaływania na środowisko i integralność sieci Natura 2000. Zaproponowane w prognozie zalecenia i uwagi do rozwiązań zawartych w projekcie PUL pozwalają na zminimalizowanie potencjalnie negatywnych skutków realizowanych zadań i zabezpieczenie interesu przyrodniczego. Przeprowadzone analizy i oceny pozwalają stwierdzić, że projekt PUL nie ma znacząco negatywnego wpływu na środowisko i nie przewiduje realizacji zadań zaliczanych do szczególnie uciążliwych dla środowiska i przedmiotów ochrony obszarów Natura 2000.

Biorąc pod uwagę powyższe, Dolnośląski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny we Wrocławiu postanowił jak w sentencji.

Dane osoby podpisującej z upoważnienia Dolnośląskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego we Wrocławiu:

Dawid Grzybowski

Kierownik Działu Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego

pismo wydane w postaci elektronicznej, podpisane kwalifikowanym podpisem elektronicznym

Otrzymują:

1. Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych (ePUAP)
ul. Grunwaldzka 90, 50-357 Wrocław
2. Dział ZNS WSSE we Wrocławiu (EZD)

**REGIONALNY DYREKTOR
OCHRONY ŚRODOWISKA
WE WROCŁAWIU**

**UL. JANA DŁUGOSZA 68
51-162 WROCŁAW**

Wrocław, dnia 28 marca 2024 r.

WPN.410.15.2024.PT

**Dyrektor
Regionalnej Dyrekcji Lasów
Państwowych we Wrocławiu
- ePUAP -**

Opinia

Na podstawie art. 54 ust. 1 i art. 57 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t. j. Dz. U. z 2023 r., poz. 1094 ze zm.), w odpowiedzi na wniosek znak: ZL.6004.10.2024.HL z dnia 29 lutego 2024 r. w sprawie projektu planu urządzania lasu dla Nadleśnictwa Oława na okres od 1 stycznia 2024 r. do 31 grudnia 2033 r., opiniuję projekt planu urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Oława wraz z prognozą oddziaływania na środowisko, z następującymi uwagami:

1. Nie należy usuwać przestojów, w szczególności gatunków liściastych w wieku powyżej 100 lat.
2. W siedliskach przyrodniczych 91F0 łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe (*Ficario-Ulmetum*) i 9170 grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny *Galio-Carpinetum*, *Tilio-Carpinetum* nie należy wykonywać prac rębnych rębnią IVD i IIIB na powierzchni większej niż 30%, a w miejscach gdzie jest to możliwe - na powierzchni nie większej niż 20%.
3. Wprawdzie w PUL wprowadzono wyłączenia z cięć rębnych w płatach siedlisk przyrodniczych zlokalizowanych w granicach obszarów Natura 2000, proszę o rozważenie wyłączenia dodatkowych drzewostanów dębowych z użytkowania rębego położonych w granicach obszarów Natura 2000, w obrębie siedlisk przyrodniczych: 9170 grądu środkowoeuropejskiego i subkontynentalnego (*Galio-Carpinetum*, *Tilio-Carpinetum*) i 91F0 łęgowych lasów dębowo-wiązowo-jesionowych (*Ficario-Ulmetum*), w szczególności w wydzieleniach: 215-a,b,d, 270-g, 287-g, 308-g w obszarze Natura 2000 Grądy w Dolinie Odry (PLH020017) oraz 325-a, -i, 333-a, 319-b i 336-h w obszarze Natura 2000 Lasy Grędzińskie (PLH020081), z uwagi na zróżnicowany skład gatunkowy runa (np. z udziałem bagna zwyczajnego *Rhododendron*

tomentosum), różnogatunkowy podszyt oraz drzewostan, stanowiący starodrzew w wieku 120-170 lat.

4. W obrębie siedlisk przyrodniczych 9170 i 91F0 w przypadku występowania litych dąbrów należy dążyć do zwiększenia udziału gatunków domieszkowych poprzez promowanie ich w trakcie zabiegów gospodarczych oraz uwzględnianie ich w ramach odnowień, w szczególności wiązu, grabu, lipy oraz klonu zwyczajnego. Zdaniem tut. organu działanie to przyczyni się do promowania samoodnowienia w lukach i przez to kształtowania złożonej struktury gatunkowej i piętrowej drzewostanu.
5. Wzdłuż cieków i zbiorników wodnych należy rozważyć pozostawienie pasów drzewostanu bez zabiegów gospodarczych, tworzących bufor szerokości min. 20 m od brzegów, mając na celu ochronę krajobrazu oraz różnorodności biologicznej. Pozostawienie drzew do naturalnego rozpadu prowadzi do pojawienia się drzew dziuplastych oraz zwiększenia ilości martwego drewna.
6. Należy rozważyć pozostawienie strefy buforowej drzewostanów (w dobrym stanie sanitarnym) nieobjętej zabiegami gospodarczymi w pobliżu dróg oraz zabudowań, mając na uwadze ochronę krajobrazu.
7. W granicach specjalnego obszaru ochrony siedlisk Dąbrowy Janikowskie (PLH020089) oraz w innych miejscach gdzie zidentyfikowano siedliska jelonka rogacza *Lucanus cervus* należy unikać prowadzenia szlaków zrywkowych oraz operowania ciężkim sprzętem w pobliżu martwych i zamierających dębów ze względu na możliwość występowania w glebie larw, poczwerek oraz dorosłych osobników ww. chrząszcza.
8. W specjalnych obszarach ochrony siedlisk Grądy w Dolinie Odry (PLH020017) i Lasy Grędzińskie (PLH020081) przy wyznaczaniu drzew do wycinki należy zwrócić szczególną uwagę na dokonywanie przeglądu drzew pod kątem ich zasiedlenia przez pachnicę dębową *Osmoderma eremita*. Drzewa z oznakami zasiedlenia przez ww. owady wskazane jest pozostawić do naturalnej śmierci i rozpadu, z wyłączeniem sytuacji stwarzających zagrożenie zdrowia, życia lub mienia ludzkiego.
9. Zaleca się, aby możliwie szybko przystępować do odnowień sztucznych w drzewostanach dębowych ze względu na ochronę gleby przed pojawieniem się ekspansywnych gatunków roślin zielnych, m. in. trzcinnika piaskowego *Calamagrostis epigejos* czy inwazyjnych gatunków nawłoci *Solidago sp.*
10. Zaleca się pozostawiać strefy buforowe na styku lasów z terenami rolnymi w celu kształtowania ekotonu.

Regionalny Dyrektor Ochrony
Środowiska we Wrocławiu

Katarzyna Łapińska

/podpisano kwalifikowanym
podpisem elektronicznym/

Wrocław, 17.04.2024 r.

Zn. spr.: ZL.6004.10.2024

Sz. P.
Katarzyna Łapińska
Dyrektor
Regionalnej Dyrekcji
Ochrony Środowiska we
Wrocławiu
– e-PUAP –

Dotyczy: opinii RDOŚ we Wrocławiu do projektu Planu urządzenia lasu Nadleśnictwa Oława na lata 2024-2033.

W nawiązaniu do przesłanej pismem WPN.410.15.2024.PT z dnia 28 marca 2024 r. opinii do projektu „Planu urządzenia lasu Nadleśnictwa Oława na okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2033” uprzejmie informuję, że przedmiotowa opinia zostanie przekazana Nadleśnictwu Oława do uwzględnienia na etapie realizacji planu. Przekazane uwagi zasadniczo precyzują i dotyczą praktycznej realizacji zaplanowanych wskazań gospodarczych.

Z poważaniem
Jan Dzięcielski
Dyrektor RDLP we Wrocławiu
/dokument podpisany elektronicznie/

Do wiadomości:

1. Nadleśnictwo Oława.
2. Wydział Hodowli i Użytkowania Lasu RDLP we Wrocławiu.
3. Wydział Ochrony Lasu i Łowiectwa RDLP we Wrocławiu.

Sprawę prowadzi: Henryk Litwin, Wydział Zarządzania Zasobami Leśnymi

henryk.litwin@wroclaw.lasy.gov.pl

tel. +48 71377174, tel. IP: 1371 363